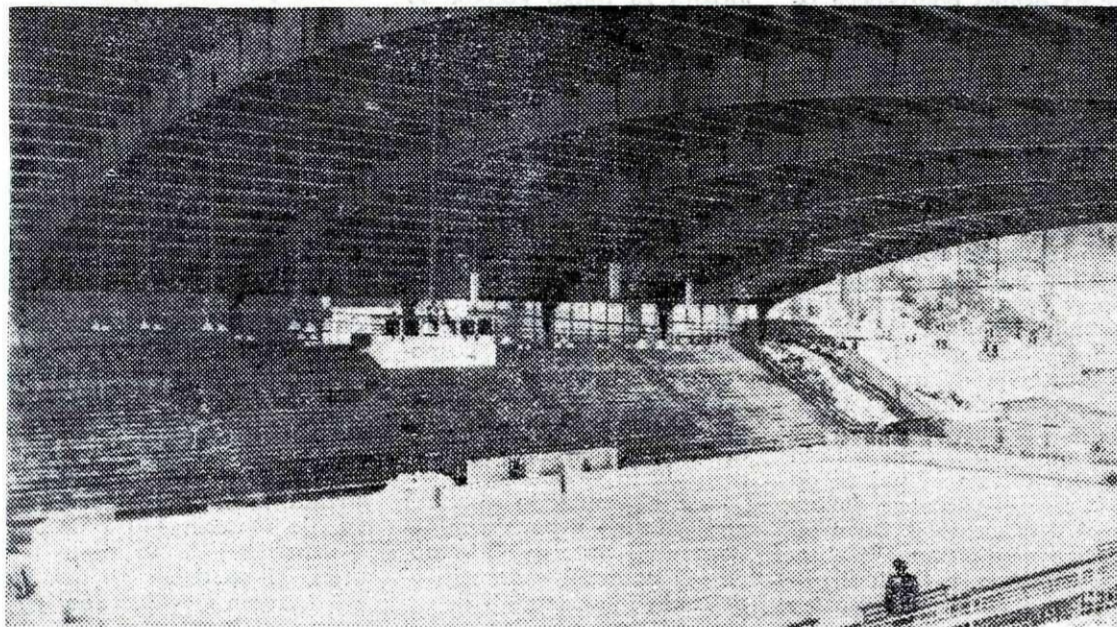

Jesenice, 17. decembra 1972

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vari — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Teško pričakovana streha je ponos tudi našemu kolektivu, saj je zgrajena iz visokovrednega konstrukcijskega jekla iz naše železarne

5. seja delavskega sveta Železarne

Dobri rezultati raziskovalnega dela

Predsednik delavskega sveta Železarne inž. Emil Ažman je sklical 5. sejo v soboto, 11. decembra 1971 in je za dnevni red predlagal: pregled sklepov, poročilo o kvalitetni in raziskovalni problematiki proizvodnje, poročilo o izvršenih investicijah v letu 1971, predlog količinskega plana za leto 1972 in osnove finančnega plana, informacijo o kvalitetni novi vsebini integracije slovenskih železarn, predlog sprememb pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev ter poročila odborov in razno.

K poročilu o izvrševanju sklepov, ki so ga člani sprejeli pred sejo, nihče ni imel pripombe, zato so ga potrdili. Tudi k izčrpnemu poročilu direktorja sektorja TKR dr. Marina Gabrovška, dipl. inž. nihče ni imel pripomb pač pa so ugotovili, da je bilo delo raziskovalnega oddelka zelo uspešno, da je velik del

naporov tega oddelka uspešno prenešen v proizvodnjo, kar se je predvsem odražalo v boljših rezultatih pri izplenu, boljšem delu, zmanjšanju reklamacij zlasti pa pri uvažanju novih kvalitet jekla. Sklenili so, naj bo to poročilo osnova za izboljšanje dela in da se mora skrb za kvalitetno delo prenesti tudi na

delovne enote in obrate ter na njihove organe samoupravljanja predvsem pa na delovne skupine, ker se zlasti na tem nivoju lahko najbolj uspešno rešujejo problemi nakazani v poročilu. Sprejeli so tudi predlog zaključkov ki bodo služili kot osnova in kot napotki za delo posameznim obratom in njihovim organom za kvalitetno delo, zato jih v celoti objavljamo v posebnem sestavku. Ob koncu te točke dnevnega reda so dali priznanje vodstvu TKR in celotnemu kolektivu in jim čestitali k 10 letnici obstoja.

Poročilo o investicijski dejavnosti v letošnjem letu so ugodno sprejeli, saj je bila investicijska dejavnost zelo živahna, zlasti pa se je investiralo v naprave, ki omogočajo prehod na bolj kvalitetno proizvodnjo. Ugotovili so tudi, da se je delno investiralo v naprave, ki izboljšujejo pogoje dela in sklenili, da je (Nadalj. na 2. str.)

Vse naprave za nov oblikovalni stroj v Železarni

V naši zadnji številki smo poročali, da je pri montaži novega oblikovalnega stroja za proizvodnjo hladno oblikovanih profilov prišlo do krajšega zastoja zaradi neprispelosti nekaterih strojnih delov. Konec prejšnjega tedna pa je v Železarno prispela zadnja pošiljka in monterji italijanske tvrdke Rossi in domači monterji so v torek 14. decembra nadaljevali z montažo. Že v tem tednu bo stroj pripravljen za podlivanje, s tem pa bodo lahko začeli tudi z elektroinstalacijskim delom oziroma z napeljavo veznih kablov. Sodelavci, ki na tem delajo pričakujejo,

da bo novi oblikovalni stroj pripravljen za poskusno obratovanje že do 25. decembra. Profil za poskusno proizvodnjo je že izbran in se že namešča ustrezne ogrodje. Profil za testiranje stroja je izbran iz asortimenta, ki ga zahtevajo naši kupci. Le uredno nizka temperatura, ki bi zavrla zalivanje stroja, lahko proces nekoliko podaljša.

Istočasno z montažo novega stroja, je v remontu tudi stari oblikovalni stroj štev. 1, ki bo po končanem remontu nameščen v novih prostorih oblikovalnice profilov na Javorniku.

Stališča in sklepi komunistov in borcev NOV ob 21. seji predsedstva ZKJ

Na skupni seji komiteja občinske konference ZKS in predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Jesenice in ločeni seji komiteja ZKS Železarne, je bila prva in glavna točka dnevnega reda politična ocena in naloge po 21. seji predsedstva ZKJ. Po živahni razpravi so bila sprejeta naslednja stališča in sklepi, ki naj bodo izhodišča za nadaljnjo politično aktivnost članov ZK in združenja borcev NOV ter vseh progresivnih sil.

1. Ugotavljamo, da so delovni ljudje predvsem pa borci NOV in člani ZK že v preteklosti z zaskrbljenostjo spremljali različne pojave, ki so imeli značaj rušenja pridobitev naše NOB, naše revolucije. Enotno ugotavljamo, da bi morali že prej in da je bil že skrajni čas, da se obračuna s tako dejavnostjo, ki ima popolnoma kontrarevolucionaren značaj.

2. Stališča in sklepi 21. seje predsedstva ZKJ, predvsem pa besede tov. Tita, delovni ljudje spremljajo kot odraz mišljenja najširših množic delovnih ljudi.

Nesprejemljiva je teza nekaterih v Hrvaški pa tudi drugod, da razvoj samoupravnih in demokratičnih odnosov pomeni tudi dogovarjanje, kdor je gospodarsko in politično močnejši naj ima tudi večjo oblast, kar pomeni direktno vsiljevanje neenakopravnega položaja republik, s čemer se neposredno krepí in uveljavlja hegemonizem.

3. Razprava in sklepi 21. seje postavljajo v osprednje pojave šovinizma, nacionalizma in kontrarevolucionarne dejavnosti na Hrvaškem, ki se dejansko kažejo v najbolj grobih oblikah, toda bili bi nerealni, če bi trdili, da takih pojavov, seveda ne v tako grobih oblikah ni v Sloveniji.

Sklepi te seje nas vse, posebno pa člane ZK in borce NOV obvezujejo, da se odločneje borimo proti vsem pojavom, ki negativno vplivajo na razvoj enakopravnih in samoupravnih odnosov ter proti vsem oblikam protiuustavne dejavnosti.

4. S svojo politično dejavnostjo, ki mora v prihodnje izhajati iz višje stopnje organiziranosti in večje ideološke enotnosti, moramo bolj sodelovati in podpirati tudi državo ter njene organe, kot so sodišča, tožilstva, organi javne varnosti in drugi. Z večjo aktivnostjo omenjenih organov se ne čutimo ogrožene pri razvoju samoupravljanja v podjetjih, nasprotno, z našo večjo aktivnostjo in aktivnostjo omenjenih organov pri odpravljanju škodljivih pojavov v našem ekonomskem in političnem sistemu, branimo interese delovnih ljudi, pridobitve naše revolucije in s tem ustvarjamo boljše pogoje za samoupravljanje.

5. Enotno je bilo sprejeto stališče in sklep glede aktivnosti Toneta Remsa in reagiranje univerzitetnega komiteja ZKS. Podpiramo določena prizadevanja študentov na ljubljanski univerzi, predvsem tista, ki v bistvu izhajajo iz programa ZKS. Ogorčeni pa smo nad dejavnostjo skupine študentov, ki s svojim ponašanjem in aktivnostjo rušijo temelje naše samoupravne ureditve in žalijo naše najvidnejše in zaslužne voditelje. Mnenja smo, da bi moral univerzitetni komite ZKS posvetiti tem vprašanjem večjo pozornost in tudi republiški politični organi naj bodo v teh procesih bolj prisotni. Obenem ponovno zahtevamo, da se Tone Rems kliče na odgovornost in se ga izključi iz ZK kar je bila naša zahteva že ob njegovi akciji grupe poslancev.

Komite občinske konference ZKS Jesenice
Predsedstvo združenja borcev NOV Jesenice
Komite tovarniške konference ZKS Železarne

Znova omejitve električne energije

V torek popoldne in zvečer so bile v Sloveniji ponovno zelo obsežne omejitve električne energije. Okrog 13.30 je izpadla termoelektrarna Sisak, zaradi česar se je zmanjšala dobava električne energije iz Bosne in Črne gore v Slovenijo za 100 megavatov. Malo pred 17. uro pa je nastala okvara še v termoelektrarni Trbovlje II.

Najbolj prizadeti so bili neposredni odjemalci: TGA Kidričevo, TD Ruše in Železarne Štore, Ravne in Jesenice, ki so morale znižati odjem na 50 do 25 odstotkov. V času večerne konice pa so bila izklopljena tudi širša področja široke porabe.

Ko to poročamo, okvara niti v Trbovljah niti v Sisku še ni odpravljena, zato je ve-

lika verjetnost, da bodo omejitve električne energije potrebne tudi v sredo 15. decembra.

PRIPIS: Na pristojni službi v Železarni smo tik pred zaključkom redakcije izvedeli, da je bila tudi v sredo 15. 12. 16-urna 50 odstotna omejitev električne energije v Železarni. Omenjeno omejitev so predvsem občutila zgoraj navedena podjetja.

Po 21. seji predsedstva ZKJ

Ne samo komunisti, tudi vsi delovni ljudje, so z veliko pozornostjo spremljali delo in uvodni ter zaključni govor predsednika ZKJ Tita na enaindvajseti seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije ter sporočilo te seje. Z enako pozornostjo so spremljali tudi vse njegove dosedanje govore in intervjuje ter izražali popolno podporo njegovim ugotovitvam in stališčem. Iluzorna bi bila trditev, da ni bilo tudi posameznikov, ki niso soglašali z vsemi ali izrekli pripombe na nekatera njegova misli in nekatera njegova potovanja v zamejstvo. Toda ti posamezniki so ali nasledili raznim protisocialističnim poskusom nekaterih grupacij, ali so žrtve lasne nevednosti, ali presiti vsega in nezadovoljni z vsem. Bolj kot ta ugotovitev pa je vse kritike vredna politična neaktivnost skoraj vseh političnih dejavnikov v občini in njihova ležernost, kajti odzivnost na predsednikove govore ni bilo, kot ni bilo odzivnosti na številne sklepe, resolucije in druge dokumente najvišjih političnih organov Slovenije in Jugoslavije. V najboljšem primeru so se s tem seznanjali le vodstveni organi, medtem ko temu niso sledile akcije navzdol in primerna temu je tudi politična nevednost na terenu.

Ze nekaj let predsednik ZKJ Tito opozarja na organizacijsko krepitev Zveze komunistov in krepitev njene enotnosti ter odgovornosti komunistov. Ravno na tem področju nismo v občini naredili nič ali skoraj nič. Revolucionarna in avantgardna vloga Zveze komunistov je zbledela in le zasluga posameznih zavzetih in revolucionarnih komunistov je, da sledimo vsaj generalni liniji razvoja samoupravnega socializma, ob zelo čvrsti podpori delavskega razreda in delovnih ljudi, ki ima ravno na našem območju revolucionarno preteklost.

Ravno zaradi takega delavskega razreda, kljub politični pasivnosti ne samo Zveze komunistov, temveč tudi ostalih političnih organizacij v občini, kljub dejstvu, da smo ob dveh mejah, in da so se nekateri ekscesi pojavljali v drugih krajih Slovenije, nismo imeli političnih ekscesov pa tudi v družbeno političnem razvoju nismo napredovali tako, kot bi lahko ob večji revolucionarni vlogi ZK in večji aktivnosti ostalih organizacij. Če kritično presodimo stanje v občinskih družbeno-političnih organizacijah, lahko ugotovimo le veliko vodstveno zaprtost in nepovezanost med seboj ter predvsem indiferentnost ZK do dejavnosti ostalih družbeno-političnih organizacij in nepovezanost navzdol, razen v zelo redkih izjemah. Razumljivo, da se vse to zelo odraža tudi na terenu, predvsem pa je med komunisti prisotna precejšnja mlačnost in neprizadetost, odklanjanje odgovornosti, idejna nezrelost in podobno. Vse to pa je zelo ugoden teren za razna politična spletkarjenja, za idejno-politično mlačnost v vseh sferah družbenega življenja, za nedelavnost in sploh neodgovornost do kogarkoli. Resnica je, da se te stvari v samoupravno dobro organiziranih delovnih kolektivih poznajo mnogo manj, ker jih že sam gospodarski razvoj in sistemske spremembe ter tržišče, nenehno silijo v aktivnost in akcijo. Kljub temu pa je tudi v takih primerih mnogo preveč forumskega delovanja in odločanja, medtem ko ZK in sindikat kot celota ne odigravajo svoje revolucionarne vloge.

O vseh teh slabostih, ki so le presajene v našo občino, je predsednik ZKJ tovariš Tito govoril že pred leti. O tem so bili sprejeti ustrezni sklepi in resolucije z namenom, da se ZK idejno okrepi, da resnično postane avantgarda delavskega razreda. Toda vse te stvari so ostale kvečjemu v forumskih ali celo v predalih. Istočasno pa smo zelo glasno govorili o slabostih izven nas, o edstopanjih od političnih načel družbeno gospodarske reforme in podobno. Če bi dosledno uresničevali od zaključkov IX. kongresa ZKJ dalje vse sprejete dokumente in sklepe, najbrž do takega stanja ne bi prišlo na nobenem nivoju. Vzemimo samo za primer 21. sejo predsedstva ZKJ, uvodni in zaključni referat tovariša Tita in sporočilo s seje, kar se ne nanaša samo na razmere na Hrvaškem, ki so le jasno opozorile na slabosti v delovanju ZK; o tem razpravljajo v vseh republikah od republiških vodstev do osnovnih organizacij navzdol, pri nas v občini smo najbrž spet ostali le na forumskih nivojih, čeprav je Tito v svojem zaključnem govoru poudaril, da je s tem potrebno seznaniti vse članstvo ZK. Ob vsem tem pa ugotavljamo pasivnost osnovnih organizacij, čeprav je gradiva tako iz republiškega kot zveznega vodstva ZK ogromno s katerim bi se morali seznaniti in ga pretresti vsi komunisti in na osnovi tega graditi svojo aktivnost. Še več, s tem bi se tudi idejno-politično oboroževali in krepili za svojo avantgardno vlogo.

V tem času, ko v vseh vodstvih ZK razpravljajo, kako utrditi vlogo ZK v našem družbeno-političnem življenju, kako doseči njeno enotnost, kako jo okrepiti za njeno revolucionarno, avantgardno vlogo, bi se morali tudi komunisti v občini kritično in samokritično soočiti z vsemi temi vprašanji. Le s komunistično kritiko, brez užaljenosti in maščevalnosti, bomo lahko odkrili resnične vzroke, ne ljudi, za tako stanje, ki ni prisotno samo v naši občini. V tem pogledu nam ne bo težko, saj je o tem zelo jasno postavil naloge pred ZK tovariš Tito na zadnji seji predsedstva ZKJ pa tudi že večkrat prej. Tako jasno jih moramo postaviti tudi pred komuniste v naši občini. Če bomo to sposobni, kar smo v preteklosti že večkrat dokazali, potem bo Zveza komunistov v občini dobila svoj potreben ugled, svojo idejno-politično moč, komunisti pa bodo znova potrdili, da kritika in samokritika lahko samo okrepi in usposobi organizacijo za nadaljnjo izgradnjo socialistične samoupravne družbe.

Razprava na III. kongresu sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije

Izmed mnogih razprav na tretjem kongresu bi omenjal dve, ki sta tudi za železarno zelo interesantni. Prva se nanaša na nadomestilo osebnega dohodka v času bolezni in porodniških dopustov.

Zakon določa, da ima delavec v času, ko ni sposoben za delo, pravico do 80 % svojega osebnega dohodka in sicer na osnovi povprečnega izplačila v letu pred nastopom bolezenske odsotnosti. Za primer: če delavec postane za delo nesposoben v mesecu oktobru leta 1971, ima pravico do nadomestila na osnovi izračunanega povprečja v letu 1970. Isto velja za porodniški dopust.

To zakonsko določilo v današnjih pogojih gospodarjenja, v času stalnega porasta osebnih dohodkov, ki pa ne kompenzirajo stopnje inflacije, postavlja delavce v času bolezenske odsotnosti v težak finančni položaj. Njegovo nadomestilo OD v času bolezni namreč dosega komaj 65 do 70 % tistega osebnega dohodka, kot bi ga dobil, če bi bil na delovnem mestu. To se posebno odraža v tistih družinah, v katerih je zaposlen samo eden. Razlika je tolikšna, da marsikateri resnično bolan delavec, premisli predno gre k zdravniku. Če res ne more delati, raje vzame redni odpust v času zdravljenja, če ga še ima. Sicer pa zaradi prevelike finančne izgube dela naprej, čeprav je resno bolan, seveda na škodo svojega zdravja. Tudi letni dopust ima povsem drugačen namen kot pa ga koristiti v take namene. Znano je, da bolan človek ne more slediti tempu dela. Vse to ima lahko hude posledice za človekovo zdravje, lahko pa se zgodi tudi najhujše. Ob tem se postavlja vprašanje, kaj povzroča družbi večjo škodo: Ali zagotoviti delavcu v času bolezni primerno nadomestilo, in ga čim prej vrniti nazaj na delo ozdravljenega ali pa ga pustiti, da zapada v težak finančni položaj, ali dovoljevati, da bo delal bolan.

Seveda se pri tem postavlja takoj nasprotno vprašanje, kaj pa s tistimi delavci, ki zelo radi bolujejo in imajo bolovanje samo za opravičilo za izostanek od dela. Razlika med nadomestilom in dejanskim zaslužkom pa si pokrijejo na drug način. Tudi na to je odgovor. Vsak mora za svoje delo odgovarjati, kolikor to še ni uvedeno povsod, bo potrebno v cilju dobrega gospodarjenja čimprej izvesti. Če bomo vsi za svoje delo odgovarjali, bo tudi zdravnik moral bolj jasno povedati vsakomur, ali je res toliko bolan, da ne more delati, ali pa mu reči, da naj gre nazaj delat. S takim načinom dela, bomo dali res bolnim delavcem možnost čimprejšnjega okrevanja, namišljenim bolnikom pa povedali, da nimajo pravice koristiti sredstev zdravstvenega zavarovanja.

Na kongresu je bila postavljena zahteva, da se zakon spremeni in sicer v dveh pogledih. V višini odstotka nadomestila in pa čas v katerem se računa osnova za

izplačilo nadomestila. Seveda obstoja še možnost, če ostane pri sedanjem času, da se izračunano povprečje OD revalorizira za toliko kolikor so narasli v tem času osebni dohodki.

Na kongresu je bilo postavljeno tudi vprašanje beneficiranega staža za tiste delavce, kateri delajo na zdravju škodljivih delih in na delovnih mestih, kjer so nenormalni delovni pogoji. Teh je v naši gospodarski veji kar precej, posebno še v starejših tovarnah. V tej razpravi je bilo dano precej poudarka na solidarnost celotnega gospodarstva. Vendar je bilo vprašanje solidarnosti vse pre malo odločno postavljeno. Solidarnost je potrebna iz dveh razlogov in sicer:

— Z akumulacijo starejših podjetij smo v povojnem času zgradili vrsto novih in modernih podjetij, v katerih ni delovnih mest in tudi ne takih delovnih pogojev, da bi morali priznavati beneficirani

staž. S tem odpade tudi dodaten prispevek za to.

— Starejše gospodarske organizacije morajo zaradi neurejenih delovnih pogojev priznavati delavcem beneficiran staž, plačevati zato dodatni prispevek, na drugi strani pa trošiti precejšnja sredstva za odpravo nezdravih delovnih pogojev. Vse to se odraža v končni fazi na dohodku podjetja in osebnih dohodkov zaposlenih, nižji osebni dohodek pa zopet vpliva na odmero pokojnine.

Seveda bomo pri postavljanju zahtev, za priznanje beneficiranega staža, morali biti bolj realni. Priznanje beneficij naj bo samo sredstvo, da tistim, ki zaradi težkih pogojev dela ne morejo delati do predpisane starostne dobe, predčasno omogoči popolno pokojnino in sicer tako, da se za vsako leto dela na težkih delovnih mestih lahko prizna z zakonom določeno število mesecev (od 1 do 3). Razume se, da to samo tistim, ki so delali ali delajo na delovnih mestih, ki so priznana za beneficacijo.

Stane Torkar

Dobri rezultati raziskovalnega dela

(Nadaljevanje s 1. strani)

tudi v bodoče treba investirati v naprave, ki bodo omogočale kvalitetnejšo in akumulativnejšo proizvodnjo, boljše delovne pogoje zlasti pa varno delo. V ta namen so naročili odgovorni službi, da pripravi program ukrepov za dokončanje investicij s katerimi bi se izboljšali delovni pogoji.

Odboru za osnovna sredstva in odboru za varstvo pri delu so priporočili naj bi v bodoče bolj tesno sodelovala pri obravnavanju investicij in odobranju raznih nabav ali del.

Količinski plan za leto 1972 so sprejeli brez pripomb tako kot je bil predložen, so pa naročili, da se izdelajo tudi podrobnejši plani, katere morajo obravnavati sveti delovnih enot. Pri sprejemanju plana proizvodnje so upoštevali in naročili da upoštevali tudi delovne enote, da je treba v valjarnah doseči v naslednjem letu vsaj letošnje rezultate, v predelovalnih obratih pa je treba rezultate izboljšati. Zato bo treba obratom te delovne enote posvetiti več pozornosti in skrbi. Posebno težko in odgovorno nalogo imata v zvezi z izpolnjevanjem plana prodajni sektor in nabavni oddelek, saj bo treba pravočasno nabaviti potrebne količine surovin in polizdelkov, pa tudi zaključiti planirano proizvodnjo. Delovne enote, službe in obrati pa se morajo prizadevati za doseganje planiranih količin in kvalitete. Glede na težko situacijo v našem gospodarstvu glede na nelikvidnost so sklenili, da bo železarna podredila vsem ukrepom, ki bodo premišljeni in gospodarsko utemeljeni. Informacijo o novi kvalitete

tni vsebini integracije slovenskih železarn so vzeli na znanje in se načelno s to višjo obliko integracije strinjali, menili pa so, da morajo pred končno odločitvijo o njej razpravljati delovne skupine in povedati svoja stališča. Nova oblika integracije predvideva ustanovitev finančnega sklada v združenem podjetju, v katerega bi posamezne tovarne vlagale, po trenutnem predlogu 20 % svojega poslovnega sklada. S finančnim skladom bi upravljalo združeno podjetje, dobiček pa bi se delil z deležem, ki ga je vsaka tovarna vložila. Brez dvoma bi bilo potem sodelovanje med tovarnami v združenem podjetju veliko tesnejše, končno pa bi se tudi združeno podjetje lahko pojavljalo kot podjetje. V nadaljevanju te točke so v celoti sprejeli kot svoje zaključke volilne konference tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne v zvezi s samoupravljanjem. (Zaključke smo objavili v 44. številki ŽELEZARJA, dne 12. novembra 1971 na 10. strani.)

V nadaljevanju seje so nato sprejeli predlog sprememb pravilnika o urejanju stanovaljskih vprašanj delavcev Železarne z upoštevanjem nekaterih pripomb, ki so bile podane po končani javni razpravi. Sprejeli so tudi spremembe statuta na podlagi zakona o splošnem ljudskem odporu, ki pa niso vsebinske in zato tudi niso dane v javno razpravo. V zvezi s temi spremembami so v odbor za splošni ljudski odpor imenovali nove člane in ustanovili štab civilne zaščite. Odobrili so spremembe v organizaciji tehniškega muzeja in izvolili dva nova člana v kolektivne izvršilne organe tovarne namesto manjkajočih.

V delovni enoti talilnic nagrajeni novatorji

Poleg komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE vzdrževanja, je imela v letošnjem letu tudi enaka komisija pri svetu DE talilnic štiri zelo živahne seje. Na teh sejah so člani komisije pod vodstvom Alojza Rusa, v tesnem sodelovanju s šefom delovne enote dipl. inž. Stankom Čopom, obratovodji in vzdrževalnimi proizvodnimi asistenti obravnavali in ocenjevali 12, v proizvodnjo uvedenih in v oceno predloženih izboljševalnih predlogov. Šest prizadevnih in uspešnih avtorjev so člani komisije na osnovi pozitivnih ocen in priporočil spodbudno nagradili s primernimi odškodninami. Avtorjem je komisija pri svetu DE talilnic v letošnjem letu priznala in izplačala 3490 dinarjev. Med nagrajenimi avtorji, ki so prispevali svoj delež k nemotenemu, poboljšanemu in cenejšemu obratovanju peči, žerjavov, strojev in strojnih naprav v obratih talilnic na plavžih, v martinarni, električnih pečeh in šamotarni zasledimo: dipl. inž. Feliksa Beštra, dipl. inž. Jožeta Arha, Marjana Petriča, Franca Hudolina, Poldeta Ravnikarja, Staneta Gabra, dipl. inž. Vitomira Gričarja in Staneta Torkarja. Avtorji, ki so izvedli in predložili v oceno in nagraditev večvredne tehnične izboljšave pa so: Ivan Berlot, Emil Lah, Teo Vister, Stefan Rus in Stane Torkar. Ti predlogi čakajo na dokončno oceno in spodbudno nagraditev pri odboru za izume in racionalizacije pri DS Železarne, ki bo izvedena še v tem letu.

Na zadnji letošnji, četrti seji komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE talilnic, so člani komisije pozitivno ocenili štiri tehnične izboljšave.

Franco HUDOLINU, avtorju izboljševalnega predloga št. 1998 »Predelava opornega valja za palatizirani in mešalni boben v novi aglomeraciji«, je bila soglasno priznana enkratna odškodnina v višini 500 dinarjev. Z uspešno izboljšavo je avtorju uspelo znatno zmanjšati večkratne kvare in preprečiti zastoje, ki so negativno vplivali na nemoteno proizvodnjo v aglomeraciji. Občutno so se zmanjšali tudi stroški vzdrževanja.

Avtorjem tehnične izboljšave št. 2018, Poldetu RAVNIKARJU, Stanetu GABRU in dipl. inž. Vitomirju GRICARJU, je bila priznana in izplačana enkratna skupna odškodnina v višini 1000 dinarjev za uspešno izvedbo nove dovozne poti in premostitve rampe za dovoz apnenca prek drsnega voda portalnega žerjava v rudnem dvoru. Avtorji morajo dovozno pot in premostitveno rampo še izboljšati in izpopolniti in povečati delovno varnost na tem delovnem mestu in njegovi okolici.

Izboljševalna predloga št. 2017 avtorjev Janeza STENOVA, Vilija KELIHA in Rudija HORVATA, elektro-vzdrževalcev iz plavžev in št. 2019 avtorja Leopolda BRUDARJA, delovodje strojnega vzdrževanja martinarne, sta bila pozitivno ocenjena in spoznana za koristna. Komisija pa avtorje, kljub temu

ni mogla nagraditi, ker svoje ocene in priporočila morajo še podati pristojni in odgovorni strokovnjaki elektro-vzdrževanja in martinarne. Takoj, ko bodo ocene izpopolnjene in prikazani računi prihrankov in koristi, bosta oba predloga ponovno in dokončno obravnavana.

Referent za novatorstvo in racionalizacije se je zahvalil šefu delovne enote talilnic, obratovodjem, asistentom in članom komisije pri svetu DE talilnic za njihovo sodelovanje pri poživljanju inovacijske aktivnosti med člani kolektiva talilnic in njihovih strojnih in elektro-vzdrževalcev. Čestital je članom komisije k doseženim uspehom s prošnjo in željo, da bi bilo delo komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE talilnic v prihodnjem letu prav tako uspešno kot je bilo v dosedanjih letih. Opozoril je, da je na plavžih, jeklarni in v ostalih obratih, ki so vključeni v DE talilnic, še mnogo problemov in nalog, ki čakajo ustrezno rešitev. Peči, žerjavi, stroji in strojne naprave v obratih talilnic so močno zastareli in dotrajani, zato nujno potrebujejo maksimalne skrbi vseh neposrednih proizvajalcev in vzdrževalcev. Potrebno jih bo modernizirati, mehanizirati in avtomatizirati, da bo proizvodnja potekala bolj nemoteno in brez izpadov dragocene kvalitete proizvodnje, ki jo potrebujejo valjarne in drugi obrati v Železarni. Iznajditelji, novatorji in racionalizatorji pa morajo vložiti vse svoje znanje in napore tudi v krepitev ugodnega delovnega vzdušja in delovne varnosti vseh zaposlenih na težkih in odgovornih delovnih mestih.

Delovni in ustvarjalni polet plavžarjev, martinarjev in šamotarjev lahko služi za zgled vsem ostalim članom železarskega kolektiva. Ob zaključku leta jim iskreno čestitamo k doseženim uspehom in se jim iskreno zahvaljujemo za dosežene uspehe.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba

	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 18. decembra:		
Anton KOMLJANC, HOP	851	871
NEDELJA, 19. decembra:		
Anton GROSELJ, valjarna Bela	848	81410
PONEDELJEK, 20. decembra:		
Ciril ODLASEK, valj. Javornik	627	776
TOREK, 21. decembra:		
inž. Božidar BARTELJ, valj. 2400	638	81453
SREDA, 22. decembra:		
Bogomil HOMOVEC, tehnični direktor	301	766
CETRTEK, 23. decembra:		
Zdravko CRV, valjarna žice	852	760
PETEK, 24. decembra:		
inž. Boris BREGANT, TSN	801	81628

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Inhalatorij zopet v prostorih ob glavnem vhodu

Pred dvema leti smo začeli poslovati z inhalatorijem, ki je imel že v začetku lepe uspehe, vendar smo se morali zaradi pomanjkanja prostorov preseliti iz Železarne v zgornje prostore obratne ambulante.

S preselitvijo fizioterapije v nove prostore pa nam je omogočen prostor, kjer bomo nudili inhalacije. Z delom bomo začeli predvidoma 20. 12. 1971 od 6. do 14. ure.

Upamo, da bodo na ta način delavci še zadovoljnejši, saj bodo imeli možnost zdravljenja respiratornih obolenj med delovnim časom in v bližini svojega delovnega mesta.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Poškodbe v novembru

Po podatkih službe za varstvo pri delu je bilo v novembru na delovnih mestih v Železarni poškodovanih 39 sodelavcev. Razen tega je bilo še šest poškodb na poti v službo. Zaradi poškodb na delovnih mestih je bilo v novembru izgubljenih 747 delovnih dni, zaradi poškodb na poti pa 65 delovnih dni.

Pregled poškodb po delovnih enotah je naslednji: talilnice 15 poškodb — 172 dni, valjarne Bela pet poškodb — 158 dni, valjarne Javornik pet poškodb — 76 dni, predelovalni obrati sedem poškodb — 190 dni, energetske obrati brez poškodb in 17 izgubljenih delovnih dni iz prejšnjih

mesecev, vzdrževanje šest poškodb — 100 dni in transport ena poškodba ter 34 dni.

Na poti v službo so imeli eno poškodbo in štiri izgubljene dneve v talilnicah eno poškodbo in osem dni v valjarni Bela, eno poškodbo in tri dni v valjarni Javornik, dve poškodbi in 17 dni v predelovalnih obratih, v vzdrževanju eno poškodbo in osem dni in v transportu 25 izgubljenih dni s prejšnjih mesecev. V energetskih obratih in transportu poškodb na poti ni bilo, v prejšnjem mesecu pa v upravnih službah niso imeli poškodb niti na delovnih mestih in prav tako ne na poti v službo.

Uspela vaja gasilcev — reševalcev

V sredo dopoldne ob 9. uri so iz martinarne telefonično sporočili gasilcem, »da je bilo poškodovanih šest naših sodelavcev, ki imajo tudi telesne poškodbe.« Minuto za tem je skupina gasilcev — reševalcev, s šestimi vozili odhitela v tovarno.

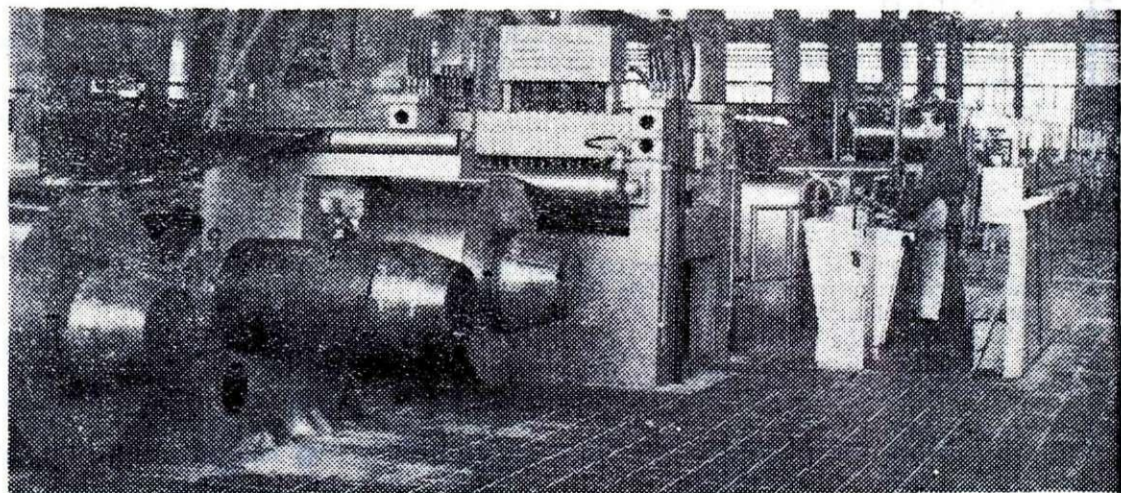
V naslednjih minutah so nudili šestim »poškodovanim« sodelavcem najnujnejšo pomoč, nato pa jih odnesli na zbirno mesto — na rešilni postaji številka I, od tam pa so jih prepeljali v bolnico (gasilski dom na Senožetih).

Po uspešno opravljeni vaji je referent za saniteto dr. Stanko Vilman podal kratko oceno o vaji. Gasilci — reševalci so vajo izvedli izredno hitro, tako, da smo jim komaj sledili, saj so rabili za celotno opravljeno delo komaj 33 minut. Dr. Vilman je še posebej ocenil in pohvalil izredno sposobnost, ter učinkovitost gasilcev — reševalcev, njihov vodilni kader in pa tudi samo opremo, ki jo uporabljajo v takšnih akcijah. Pomembno je tudi to,

da so vsi, ki so sodelovali pri vaji le-to vzeli resno in jo tudi izvedli zelo disciplinirano.

Gasilci-reševalci so pred vajo imeli tečaj, novi gasilci reševalci pa so opravili tudi ustrezne izpite. Vaja v martinarni je znova pokazala, da imamo v Železarni odlično izvežbane gasilce — reševalce, ki bodo zelo hitro in učinkovito pomagali tudi takrat, ko bo šlo zares. V razpravi je sodeloval tudi poveljnik Poklicne gasilske in reševalne čete tov. Bahun in nekaj misli povedal o sami izvedbi vaje. Opozoril je na neresen odnos ostalih naših sodelavcev, ki so opazovali vajo v martinarni. Ob koncu pogovora so predlagali, naj bi tudi v prihodnje organizirali več ustreznih predavanj. Prvo predavanje bodo imeli že po novem letu.

Ob uspeli vaji naših reševalcev smo se lahko ponovno prepričali, da je v Železarni za varnost izredno dobro zagotovljeno in da se sredstva, ki jih nameni kolektiv v te namene, dobro obrestujejo.

Z novo konti pečjo v hladni valjarni, namenjeni za žarjenje in razogličenje, se bo povečala proizvodnja dinamo trakov za okrog 6.000 ton letno. S to pridobitvijo bomo tudi nadomestili ukinjeno proizvodnjo dinamo pločevine v starih obratih na Javorniku v približno enakih količinah. S to novo napravo pa se bo povečala tudi finančna realizacija in kvaliteten asortiment proizvodnje.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Seja predsedstva
TK ZMS

Program dela komisije za SLO pri OK ZMS Jesenice za obdobje november 71 — september 72

NOVEMBER 1971

- seja skupine za sodelovanje z JLA, priprava poročila o enoletnem sodelovanju mladih z graničarji
- seja komisije za SLO, poročilo o enoletnem sodelovanju z JLA, sprejem programa enoletnega dela komisije, razprava o centru mladinskih organizacij
- seja skupine za sodelovanje z JLA, priprava predloga za enoletno načrtno sodelovanje mladih z JLA, priprava predloga za praznovanje 22. decembra, dneva JLA

DECEMBER 1971

- razgovori z vodstvi Zveze tabornikov, Ljudske tehnike, Počitniške zveze, OK K OZN, mladinske sekcije pri DP v občini, s komandirji karavel in komando VP v Radovljici

TEMA razgovorov: splošna problematika, kadri, organiziranost, program dela, skupne akcije za enoletno obdobje, finančni in materialni položaj specializiranih organizacij, programirano sodelovanje z graničarji

- seja Komisije, vabiti tudi ZRVS: praznovanje dneva JLA, sprejem programa enoletnega sodelovanja z graničarji, priprava materialov za sejo OK ZMS Jesenice (marec) o specializiranih organizacijah in delu med mladimi

JANUAR 1972

- skupna seja komisije s predsedstvom OK ZMS Jesenice o materialih in dokumentih za sejo OK ZMS
- konferenca mladinskih organizacij o delu med mladimi

FEBRUAR 1972

- razgovor s predsedniki aktivov ZMS in člani KO za SLO, imenovanih od ZMS ter nosilci sodelovanja z graničarji o delu aktivov na področju SLO
- posvet z ZRVS
- posvet z vodstvi komisij za SLO pri družbeno političnih organizacijah o delu in polražaju specializiranih organizacij in ZMS pri obrambni vzgoji mladih

MAREC 1972

- dogovor o skupnih akcijah v mesecu mladosti
- a) orientacijski tek s sodelovanjem graničarjev
- b) pohod Ob mejnikih revolucije
- c) kviz Obramba socialistične Jugoslavije
- d) sodelovanje na taktično-patrolnem pohodu ZRVS (marec ali april)
- e) sodelovanje na republiškem pohodu Po poteh osvoboditve
- f) štafeta mladosti (april)
- g) odkritje spomenika, oziroma groba sekretarja CK SKOJ, Dragoljuba Milovanoviču v Završnici, september

skupna akcija z ZZB NOV, republiško konferenco ZMS in predsedstvo ZMJ

h) ostale akcije po dogovoru

— problemska konferenca specializiranih organizacij

APRIL 1972

- do 5. aprila seja skupine za sodelovanje z JLA, priprava poročila o sodelovanju za mesece december, januar, februar, marec
- izvedba štafete mladosti
- dokončen dogovor o skupnih akcijah v maju, finančni proračun praznovanj

MAJ 1972

— izvedba vseh skupnih akcij v mesecu mladosti

JUNIJ 1972

- sodelovanje brigade na pohodu Po poteh osvoboditve
- seja komisije: pregled dosedanjega dela, analiza skupnih prireditiv v maju, načrt praznovanja Dneva graničarjev

AVGUST 1972

- praznovanje dneva graničarjev
- pohod po graničarskih poteh
- skupna vaja mladine in graničarjev

SEPTEMBER 1972

- seja komisije: pregled in ocena praznovanja dneva graničarjev, analiza enoletnega dela komisije, dogovor za naslednje enoletno obdobje
- seja skupine za sodelovanje z JLA: poročila za julij in avgust, dogovor za september, oktober in november
- odkritje groba Dragoljuba Milovanoviču

Izredno zanimanje mladih za vojaške filme

Komisija za SLO pri predsedstvu občinske konference ZMS je v dogovoru in sodelovanju s komando vojne pošte v Radovljici organizirala predvajanje vojaških filmov za učence osnovnih in dijake srednjih šol.

Filmi so bili predvajani 9. in 10. decembra na osnovni šoli Prežihov Voranc, Tone Čufar, Koroška Bela, v internatu poklicne šole, na Gimnaziji in na Tehnični šoli.

Namen predvajanja vojaških filmov je bil dosežen, saj so bili odlično dopolnili že osvojenemu znanju mladih s področja obrambne vzgoje in zaščite, poleg tega pa so mladim na lahek, dostopen in konkreten način posredovali tehnično in strokovno znanje s posameznih področij. Prikazali so delo graničarjev, možnosti za borbo proti tankom, pa še nekaj podatkov o našem letalstvu in mornarici. Težko se je odločiti, kateri film je bil pri mladih najbolj sprejet, zlahka pa je ugotoviti, da so bili nad njimi navdušeni in so mladi povsod izrazili željo, da bi jim podobne filme še prikazali. Torej je akcija s tem le začeta, ne pa zaključena, kot bi sicer pričakovali.

Posebno veseli so bili učenci osnovne šole Prežihov Voranc, saj so jih obiskali graničarji in skupaj z njimi gledali filme.

Filme si je ogledalo preko tisoč mladih. Naloga komisije za SLO bo v tem, da organizira predvajanje filmov tudi za aktivne ZMS na vasi in v delovnih organizacijah ter da spodbudi organe, ki so zadolženi za pouk prebivalstva, da popestrijo svoj pouk s temi ali podobnimi filmi.

Zahvala velja vodstvom omenjenih šol in Delavski univerzi za uspešno sodelovanje in pomoč pri tej akciji komisije za splošni ljudski odpor.

Še enkrat: »Prireditiv mladi za vas« izredno uspela»

V prejšnji številki Železarja sem prebral pod tem naslovom zapis o prireditvi, ki je bila 4. decembra na Jesenicah. Ker sem si jo tudi sam ogledal, bi rad mnenje in oceno pisca nekoliko dopolnil in popravil.

Najprej smo se ob napovedani uri še vedno drenjali v avli gledališča, dvorana pa je bila zaprta. Prireditiv se je pričela z zamudo kar precej krepke »akademski četrti«. Kiks organizatorjev, ki za tako ugledno prireditiv ni opravičljiv. Kvalitetni nivo nastopajočih pevcev in ansamblov je bil soliden, motil pa me je nastop recitatorjev. Z izjemo enega so nastop opravili medlo in površno.

Naj se obregnem še ob zaključni del, zaradi katerega je bila dvorana razprodana. Pohvala organizatorjem, da so uspeli dobiti tako cenjene goste. Vendar pa v isti sapi ostra graja, da jim niso nudili tistega, kar bi jim glede na njihov renome morali. Ozvočenje je bilo zanič. Pri večji glasnosti je bilo čutiti huda popačenja. Spremljanje orkestra je bilo glede na pevca občutno preglasno. Ansambel Radia Tržič, ki sicer slovi kot kvaliteten, je zatajil. Ne zna spremljati solo pevca, saj mu ne pusti prostega osnovnega tona, ampak ga prevpije. Najhuje pa je, da Pestnerjevih pesmi ni naštudiral. Prvo pesem so morali sredi izvajanja prekiniti. »Tehnična napaka«, kot se je opravičil Pestner, je bila napačna intonacija ansambla. Popevki »Trideset let«, ki jo čivkajo vrabci tudi na Jesenicah, je prinesel slavo Pestner in v tem primeru bi se mu moral ansambel absolutno podrediti. V resnici pa mu je forsiral prehitro tempo in popevka je razočarala. Vtis imam, da je ansambel — predvsem organist — vzel nastop premalo resno.

Hudo zamerim napovedovalcu Teu Lipicerju, da nas je opeharil ob koncu za še kakšno popevko. Pestner mu je pred publiko lepo namignil, češ »ta je zadnja, če pa želite, pa — obrnil se je k Lipicerju. Ta je v ljudno odgovoril, naj bo omenjena popevka res zadnja. Zaman je bilo ploskanje in vabljenje nazaj na oder. Ali se je organizatorjem res mučilo na ples v Kazino, kot se je negodovalo med publiko? Vsi vemo, da mladi Oto prerašča v pevca velikega forruata. Ne vem, če nas bo še dostikrat obiskal, zlasti po blestem vtisu z omenjene prireditve. Takrat pa, ko nas obišče, bi ga lahko »bolj izkoristili«, če to sam ponudi. Res pa je: ni mi žal večera. Zaradi New swing kvarteta, ki je bil enkratni!

M. G.

Obvestilo

Tovarniška konferenca ZMS železarne obvešča vse svoje člane, da prireja jutri, v soboto, 18. decembra, ob 9. uri v hotelu Alpe-Adria — Šlandrov dom v Radovljici

seminar

skupaj z mladinskim aktivom tovarne Veriga iz Lesc. Na seminarju bosta govorila:

- Zvone Dragan: Gospodarski in politični položaj Jugoslavije in
- Janez Kocjančič: Situacija in stališča ZKJ po hrvaških dogodkih.

Zaradi aktualnosti in kvalitete predavanj vabimo vse mlade, da se seminarja udeležijo.

Udeleženci prejmejo po 20 din za kritje stroškov. Seminar bo predvidoma zaključen ob 13. uri.

TK ZMS železarne

V četrtek, 9. decembra, je bila redna seja predsedstva TK ZMS železarne Jesenice, na kateri so predvsem govorili o pripravah na letno konferenco.

O pripravah na letno konferenco je najprej spregovoril predsednik Miro Ipavec in navedel nekaj predlogov, za čimboljšo izvedbo. Poudaril je, da je konferenca prikaz enoletnega dela mladinske organizacije in mora zato biti zelo skrbno pripravljena. Po daljši razpravi so bili prisotni mnenja, da se konferenca pripravi v drugi polovici januarja 1972, v dvorani Delavskega doma pri Jelenu. Za dekoracijo so zadolžili kulturno komisijo, za pripravo kandidatne listine pa ideološko komisijo.

V nadaljevanju je sekretar TK ZMS Ljubo Jasnič podal blagajniško poročilo s prireditve »Mladi za vas«, ki je (kakor smo že poročali) izredno uspela.

Poleg tega je bilo govora tudi o 22. decembru — dnevu JLA. Mladi bodo ob tej priliki obiskali nekaj karavel v jeseniški občini. Nalogo bo izvršila kulturna komisija.

Izredno zanimiv in poučen pa je bil zadnji del četrtkove seje. Miro Ipavec je imel daljši referat o delu direktorja ZPSZ in navzoče seznanil z delom združenega podjetja ter predlagal, da tudi TK ZMS poda določeno stališče o tem.

Člani predsedstva so se strinjali in predlog je bil soglasno sprejet.

Na koncu seje je bila še krajša debata o nedavnih študentskih nemirih v Zagrebu

JANKO

Železarski globus

JAPONSKA — Japonske železarne uvažajo iz leta v leto večje količine železove rude iz prekomorskih držav. Tako je samo največja železarska družba Nippon Steel Co. uvozila v lanskem letu 50 milij. ton železove rude. Za njen prevoz ima lastno ladjevje in sicer 38 specializiranih ladij.

MEHIKA — Pričeli so z gradnjo železarne v mehiškem mestu Las Truchas, ki bo največja v Južni Ameriki. Proizvajala bo letno 3 milij. ton surovega jekla in bo pričela obratovati ob koncu leta 1975.

ZDA — Tudi v tej državi obratuje iz leta v leto več mini železarn. Sedaj skupno lahko letno proizvedejo 7 milij. ton surovega jekla. Njihova posamezna proizvodna zmogljivost pa se giblje med 50 in 400.000 ton surovega jekla na leto.

Samoupravni organi v preteklem tednu

10. seja odbora za dohodek in nagrajevanje

V sredo, 8. decembra 1971 je bila 10. seja odbora za dohodek in nagrajevanje, ki jo je sklical namestnik predsednika odbora inž. Miloš Piščanec in za dnevni red predlagal pregled oblikovanja osebnega dohodka za november, analizo stroškov za oktober ter reševanje tekočih zadev.

Predno so pristopili k obravnavanju glavne točke dnevnega reda so pregledali, kako so izvršeni sklepi prejšnje seje odbora. Ugotovili so, da so sklepi izvršeni, analiza problematike osebnega dohodka v šamotarni je narejena, vendar je v njej nakazana le problematika, ni pa predlogov za konkretne rešitve. Zato so to analizo odstopili službi za nagrajevanje, da do naslednje seje pripravi konkretne rešitve, predvsem pa preanalizira cenike za oblikovanje osebnega dohodka. Analizo kadrovskega sektorja o deficitarnih delovnih mestih v

delovni enoti talilnic so vzeli na znanje in ugotovili, da je v talilnicah še več deficitarnih delovnih mest z večjo fluktuacijo delavcev kot je to primer v livarni na delovnem mestu čistilec odlitkov. Zato vlogi livarne za posebno stimulacijo na tem delovnem mestu niso ugodili, še posebej ne, ker ima obrat možnost, da to vprašanje reši v okviru svojih sredstev.

Pregledali so oblikovano maso osebnih dohodkov v novembru in sklenili glede na proizvodni uspeh, da se za izravnavo osebnega dohodka med obrati odvede v rezervno

Zelezarne 4 % od skupne oblikovane mase. Na ta način so lahko poleg avtomatskega izravnavanja osebnih dohodkov med obrati v okviru 97-105 % odobrili dodatno maso za izplačilo do srednje meje (100 %) martinarni, valjarni profilov, jeklovleku in vzdrževanju, elektro jeklarni pa priporočili, da to stori z lastnimi sredstvi. Tako v tem mesecu ni bilo nobenega obrata, ki bi izplačal manj kot 100 % osebnih dohodkov.

Vzeli so na znanje analizo stroškov in finančnega rezultata za oktober in ugotovili ugodno finančno stanje, menili pa so, da je treba več pozornosti posvetiti stroškom, ki lahko finančni rezultat še izboljšajo.

Med tekočimi zadevami so najprej obravnavali predlog za uvedbo premije za zbiranje odpadnega železa pri čiščenju kanala bluminga ob dekadnih remontih in odobrili 0,05 din premije za kilogram zbranega odpadnega železa pod temi pogoji:

— premije se bodo obračunavale poskusno 3 mesece,

— veljavnost je lahko od 1. oktobra 1971, če imajo za oktober tehtalne listke,

— za pravilno tehtanje in obračunavanje premij je neposredno odgovoren obratovodja bluminga.

Nato so vzeli na znanje še analizo osebnega dohodka pod 1000 din in ugotovili, da pri maloštevilnih delavcih, ki so v oktobru prejeli manj kot 1000 din ni nobenega kritičnega primera. Manjše osebne dohodke so prejeli predvsem zaradi doseženega nizkega odstotka norme in so zato naročili prizadetim obratovodjem, da ugotovijo, zakaj so ti delavci dosegli tako slab odstotek norme.

3. seja odbora za varstvo pri delu

Predsednik odbora za varstvo pri delu Branko Stare je sklical 3. sejo odbora v petek, 10. decembra 1971 z namenom, da obravnavajo predlog plana količinske proizvodnje v letu 1972 in poročilo o investicijski dejavnosti v letošnjem letu, da k temu zavzamejo stališča in jih posredujejo delavskemu svetu Zelezarne.

Spričo tega, da je že pri planu za leto 1971 služba za varstvo pri delu ugotovila, da so nekatere naprave v Zelezarni polno obremenjene in da se s povečanim planom za leto 1972 obremenjenost še povečuje, so predlagali, da se za realizacijo predvidenih nalog v letu 1972 vsi napor in ukrepi vodstev obratov in odgovornih služb usmerijo v še boljšo organizacijo dela in v investicijske izboljšave, ki bodo osnova za to, da se povečane planske naloge izpolnijo. Menili so in tako tudi predlagali, da naj bi se vsako preobremenjevanje naprav sankcioniralo.

V zvezi s poročilom o izvršenih investicijah v letu 1971 pa so na podlagi pripomb službe za varstvo pri delu

5. seja odbora za osnovna sredstva

Predsednik odbora za osnovna sredstva inž. Jaka Soklič je sklical 5. sejo odbora v četrtek, 9. decembra 1971, za dnevni pa je predlagal obravnavo poročila o izvršenih investicijah v letu 1971 in reševanje predlogov za nova dela oziroma nabave.

K poročilu o izvršenih investicijah v letošnjem letu, ki ga je podal tehnični direktor, niso imeli pripomb in so ga kot takega sprejeli ter sklenili, da se posreduje tudi delavskemu svetu Zelezarne na naslednji seji.

V nadaljevanju seje so obravnavali in odobrili naslednje predloge oziroma elaborate:

za gradbeno vzdrževanje nabavo 4 konzolna dvigala in polavtomat za varjenje aluminija; nabavo treh orodnih strojev za strojne delavnice; univerzalno stružnico za transport; brusilni stroj za oddelek hidravlike; nabavo zračnega ventilatorja za normalizirno peč Custodis v valjarni 2400; odobrili so predelavo proge II za pocinkanje žice in obnovo razsvetljave v HVZ; opremo za skladišče na transportu. Odobrili so 3,2 milijona N din iz sredstev investicijskega vzdrževanja za popravilo streh v letu 1972. Odobrili so tudi ureditev odpravnega skladišča v elektrodnem oddelku, s tem da se za enkrat nabavita dva domača viličarja, ki pa jih bodo kasneje zamenjali s specialnimi viličarji. V elektrodnem oddelku so odobrili tudi dodatna sredstva za končno ureditev opreme za proizvodnjo elektrodnega praška. Nadalje so odobrili dodatna sredstva za prekoračitev stroškov nabave in postavitve avtogenskih sektorjev v valjarni 2400, dodatna sredstva za kritje prekoračitev izgradnje objekta za proizvodnjo argona. Odobrili so nabavo črpalke za kamnolom Trebež za pranje dolomita in eno črpalke za električno peč Tagliafierri. Odobrili so dodatna sredstva za razsvetljavo na haldi, nabavo kompresorja za

polnjenje pnevmatik v HVZ. Sklenili so, da se končno uredi mazutni sistem, sredstev za to pa še niso odobrili, ker menijo, da naj pri tem sodeluje tudi MATREZ, kajti celotna investicija bi bila vredna okrog 8 milijonov din. Ko bo znano, koliko bo k temu prispeval MATREZ bodo odobrili manjkajoča sredstva. Odobrili so postavitev vročega voda vzhodno od toplarne in postavitev normalnega tira pod Sava žerjavi.

Štirim našim sodelavcem so odobrili v zakup zemljišče za vrtičke južno od nove polnilnice argona s tem, da bodo zemljišča vrnila, če jih bo Zelezarna potrebovala. Nato so odobrili likvidacijo osnovnih sredstev po seznamu oddelka za osnovna sredstva in sklenili, da se sedanja vrednost krije z izkupičkom starega železa in z odpisom stavb. Za revalorizacijo osnovnih sredstev so imenovali komisijo in sklenili, da se revalorizacija izvede po predpisanih koeficientih brez zvišanja ali znižanja. Ob koncu seje pa so odobrili še 100 000 din za dodatno opremo nove flemske mašine ter povečanje amortizacijske stopnje električnih računalnikov s sedanjih 15 na 20 %.

6. seja odbora za splošne zadeve

Na 6. seji odbora za splošne zadeve, ki jo je predsednik odbora Zdravko Črv sklical v petek, 10. decembra 1971, so pregledali sklepe prejšnje seje in ugotovili, da so izvršeni. Vzeli so na znanje poročila o izvršenih službenih potovanjih v zamejstvo in ugotovili, da so bila vsa potovanja uspešno izvršena. Odobrili so še nekaj nadaljnjih potovanj v zamejstvo, ker so menili, da bodo potovanja za Zelezarno koristna. V nadaljevanju seje so nato reševali tekoče zadeve in vloge ter med drugimi sklenili, da ne bodo obravnavali vloge gostinskega podjetja ZELENAR o spremembah uslug čiščenja glede na sklep izvršnega sveta, da so vse cene zamrznjene (odlok o maksimiranju cen za vse proizvode in storitve). Menili so, da se je treba z gostinskim podjetjem ZELENAR še naprej pogovarjati o nadaljnjem sodelovanju, do naslednje seje pa je treba pripraviti podroben predlog, katere usluge bo gostinsko podjetje še nudilo Zelezarni in po kakšni ceni.

Ob koncu seje pa so rešili še nekaj vlog, o rešitvah bodo vlagatelji pisмено obveščeni. Med temi so ugodno rešili tudi vlogo industrijskega gasilskega društva Zelezarne, ki v naslednjem letu slavi 90-letnico obstoja s tem, da so odobrili k proslavam in akcijam v zvezi z jubilejem prispevek 10.000 din.

Skupna seja odbora za poslovno politiko ter odbora za plan in finance

Predsednik odbora za poslovno politiko inž. Vito Gričar je sklical skupno sejo odbora za poslovno politiko ter odbora za plan in finance v četrtek, 9. decembra 1971 predvsem z namenom, da na tej seji obravnavajo predlog količinskega plana za leto 1972.

S predlogom količinskega plana za leto 1972, z osnovami finančnega plana in prodajno politiko ter sklepanjem pogodb v zvezi s tem so se strinjali v celoti. Vendar so imeli pripombo, da bodo v naslednjem letu potrebna precejšnja prizadevanja, da bi se za proizvodnjo zagotovile potrebne surovine tako iz domačih virov kot tudi iz uvoza. Zagotoviti bo treba tudi potrebno ustrezno delovno silo. Menili so, da plana ne bo mogoče realizirati, če ne bodo izpolnjeni ti pogoji. Menili so tudi, da bo morala imeti žičarna prednost pri zaposlovanju delavcev in da bo treba pohiteti z nabavo novega stroja, ki je predviden za to leto.

V nadaljevanju seje, ki pa je bolj spadala v dnevni red odbora za poslovno politiko, so obravnavali analizo finanč-

nega rezultata za oktober in ugotovili ugoden finančni uspeh, ki ga je treba obdržati do konca leta. Proizvodni uspehi v novembru kažejo, da bodo finančni rezultati tudi v novembru ugodni. Seznanili so se tudi s težavami in posledicami za Zelezarno, ki bodo v naslednjem letu nastale zaradi preprečevanja nelikvidnosti v zvezi z novimi predpisi. Vodstvu finančno računovodskega sektorja so naročili, naj napravi plan deblokacij žiro računa in naj skuša v predvideni kompenzaciji doseči čim večje pobojanje. Sklenili so, da bodo izpolnjevanje deblokacije žiro računa zasledovali vsak mesec.

Ob koncu seje so odobrili še tri odpise razlik, ki so nastale pri uvozu blaga za našo Zelezarno in praktično zanjo ne predstavljajo nobene škode.

5. seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo

V torek, 14. decembra 1971, je bila kratka seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo namenjena predvsem reševanju vlog. Med drugimi so odobrili izredno plačane dopuste za organizacijo »Pokala Vitranca« in mednarodnega FIS A tekmovanja v smučarskih tekih v Bohinju. Odobrili so tudi denarni prispevek za praznovanje novoletne jelke, in sicer občinski zvezi društev prijateljev mladine 4000 din, otroškemu oddelku splošne bolnice na Jesenicah 1000 din in varovaneem socialnega zavoda »Dr. Franceta Bergelja« 1000 din. Ostale vloge za denarni prispevek k

novoletnim proslavam pa so zavrnili.

Ob koncu seje so pregledali kako so izkoriščeni izredno plačani dopusti odobreni za leto 1971 in sredstva. Ugotovili so, da so hokejisti svojo kvoto prekoračili in so zato sklenili, da se jih opozori, da bodo prekoračeno število dni dopustov prenesli v kvoto za naslednje leto. Rekreacijo pa so naročili, da do naslednje seje pripravi predlog koriščenja dopustov in sredstev za kulturno prosvetno in športno dejavnost v naslednjem letu, ki naj bo osnovana na letošnji odobritvi.

Sestanki delovnih skupin

20. 11. — JEKLOVLEK — ARNEZ — BRUSILNICA — Brez pripomb so vzeli na znanje poročilo o devetmesečnem poslovanju Železarnice ter obrata jeklovlek. Menijo, da je druga varianta plana za leto 1972, ki jo je predlagalo obratovodstvo sprejemljiva. Zaradi utesjenosti prostora imajo težave s palicami, ki so daljše od štirih metrov. Nekateri stroji so dotrajani in so stalno v popravilu. Govorili so še o zaščitnih sredstvih in posebej o zaščitnih čeladah. Opozorjeni so bili še na cepljenje proti gripi. Zanimajo se, kdaj bodo zamenjana stekla in popravilni okvirji na oknih. Tovariš Bizjak je še postavil vprašanje glede brusilnih koloti za brusilni stroj.

20. 11. — JEKLOVLEK — HORVAT — VLACILNICA IN BRUSILNICA — Seznanjeni so bili s poročilom o devetmesečnem poslovanju in ukrepi za zmanjšanje izmečka. Plan za prihodnje leto bo izvedljiv le v idealnih pogojih. Imajo pomisleke zaradi predvidenega štiriizmenskega obratovanja vlečne linije Schumag, ker ni na razpolago rezervnih delov. Stroj potrebuje redna tedenska popravila, preglede, čiščenje centrifuge, menjavo olj itd. Ogrevanje delovnih mest je še vedno problematično. Delavci so bili opozorjeni na boljše koriščenje in čuvanje zaščitnih sredstev, uporabo zaščitnih čelad ter disciplino pri delu. Prisotnih je bilo 14 delavcev.

16. 11. — VALJARNA BELA — NOČ — OBLIKOVALNICA PROFILOV — K proizvodni problematiki za mesec oktober niso imeli bistvenih pripomb, menili so le, da bi napravili več, če bi bili svitki dimenzijsko in kakovostno bolj valjani. Predlagano je bilo, da valjavci ne bi bili premirani na tono proizvodnje pač pa na kvaliteto valjanja. Pripombe so imeli tudi zaradi napačnega signiranja svitkov, kar vpliva na potek normalnega dela ter na slabo razpoloženje na liniji rezanja in pri krožnih škarjah.

Delavci zaposleni na liniji rezanja bi morali biti bolj složni in pomagati drug drugemu. Z vzdrževanjem niso zadovoljni, zavzemali pa so se tudi za red in čistočo v obratu ker bo tako delo bolj varno in lepši zunanji videz obrata.

16. 11. — VALJARNA BELA — LOGAR — OBLIKOVALCI PROFILOV — Seznanjeni so bili z doseženimi rezultati v oktobru. Z rezultati so zadovoljni tako na liniji rezanja, kot pri oblikovanju profilov. Tudi dobit — izplen je bil večji kot v prejšnjih mesecih in želijo, da bi bil v prihodnje še boljši. Le-ti bi bili lahko boljši, če bi bili svitki kakovostno boljše izvaljeni. Zato je skupina mnenja da bi morale biti premije na kvaliteto valjanja, ne pa na količino izvaljanega materiala. Sodelavke se pritožujejo zaradi garderobe, ker je stanje nevarno ter so zelo utesnjene. Nemogoče je, da takšno garderobo uporabljajo 46 žensk, in imajo na razpolago dva umivalnika in eno prho. Želijo pojasniti, kako je s popravilom tarifnih postavk za vodjo linije rezanja in manipulant. Oblikovalci HOP menijo, da jim pripada otežkočen dodatek zaradi težkega fizičnega dela.

15. 11. — TKR — POGAČNIK ZORA — PREVZEMNI ODDELEK OTK — Posredovano je bilo skrajšano poročilo o devetmesečnem poslovanju Železarnice. Poročilo je bilo pozitivno ocenjeno in prav tako tudi doseženi uspehi. Imeli smo precej problemov z nabavo surovin in vložnega materiala in zaradi menjave ljudi. Pregledali so tudi predlog pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev Železarnice. Bistvenih pripomb k pravilniku niso imeli. Glede akcijskega programa menijo, da je treba sproti ocenjevati rezultate prog in jih čim hitreje posredovati obratom.

11. 11. — TKR — PRHAJ — PREVZEMNI ODD. — OTK — Med drugim je bilo postavljeno vprašanje, kako je s predvideno izgradnjo hladne valjarne. Zaskrbljujejoče je tudi to, da je v novejših obratih precej zastojev (valjarne žice in aglomeracija). Zanima jih v koliko bo redukcija električnega toka vplivala na osebne dohodke v prihodnjem mesecu. Pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev ter o točkovanju so vsi prebrali v Železarni in se z njim tudi strinjajo.

23. 11. — TRANSPORT — MALI — AVTOMOBILSKI PREVOZI — Dnevni red je obsegal tri točke. Najprej so govorili o akciji Na cesti nisi sam, o opremi vozil in o prihodu iz letne v zimsko

dobo. Žal ni bilo na sestanku predstavnika komisije za vzgojo in varnost v prometu in je zato o cestnoprometni akciji ter o prehodu iz letne v zimsko sezono spregovoril vodja delovne skupine. Prisotne je opozoril na opremo vozil za zimske mesece, na tehnično brezhibnost svetlobnih teles in jih pozval k previdni vožnji. Tov. Šlibar je razpravo dopolnil tudi glede tahografov, ki jih je treba odajati vsako jutro skupaj s potnim nalogom. Nekaj več o devetmesečnem poslovanju je povedal šef DE transport Jože Košir. Vozniki so kritično obravnavali izkoriščenost vozil v obratih ker je preveč zamude pri nakladanju in razkladanju. Naročeni prevozi dostikrat niso medsebojno usklajeni.

10. 12. — PLAVŽ — KOZELJ — PEČI — Strinjali so se s poročilom o devetmesečnem poslovanju. Ugotavljajo, da je v zadnjem času vse več poškodb, kar kaže na neustrezno poučenost delavcev, po drugi strani pa na malomaren odnos do dela in zaščitnih sredstev ter naprav. Ob tej analizi so omenjali tudi fluktuacijo delavcev pri starejših delavcih pa od odnos do dela. Kritično so ocenili delo v obratu, saj se problemi vedno znova pojavljajo: neurejeni higienski prostori, neustrezno vzdrževanje in delovni pogoji. Pritožujejo se tudi zaradi čaja in hrane v kantini, kjer opažajo celo črve in druge stvari v toplem obroku, kar pa ne sodi k zdravi prehrani.

5. 12. — PLAVŽ — KOKALJ — PEČI — Remont je v glavnem opravljen, treba bo le opraviti še nekaj manjših stvari. Precej kritičnih pripomb so imeli zaradi dostave vložka do peči. Zaradi tega imajo stalne probleme. Ob koncu sestanka so zahtevali naj si stanje v garderobah ogleda komisija HTV.

9. 12. — RTA — LOGAR — TMK — Akcijski program naj bi bil izpolnjen do 15. 12. 1971. Sprejeli so sklep, da bodo nalogo izpolnili, če bo treba tudi v prostem času. Ob porastu nadur v DE vzdrževanje ugotavljajo, da je nerealno visoko in imajo vtis »da so nadure neopravičeno podivjale«. V oddelku nadur skoraj nimajo in se jih izogibajo z boljšim korištenjem delovnega časa, večjo štorilnostjo in dobro organizacijo dela. Za opravljanje nalog koristijo tudi lastne osebne avtomobile, da bi skrajšali čas popravil. Znano je, da je bilo včasih nadur manj kljub večjim remontom in vse kaže, da so nadure postale sredstvo za reševanje osebnih dohodkov. V oddelku koristijo nadure le v izjemnih primerih in ob zares nujnih delih in so nadure priznane le v višini dejansko opravljenih delovnih ur, zato smatrajo, da so pri osebnih dohodkih v primerjavi z ostalimi vzdrževalci prikrašani. Pričakujejo ustrezne ukrepe odgovornih organov, ki naj na tem področju vzpostavijo red.

13. 12. — RTA — ZUPANČIČ — KER — Ugotavljajo, da za neustrezno vzdrževanje ne moremo iskati vzrokov le pri korištenju delovnega časa, ampak pri nenačrtani nabavi novih naprav in v pomanjkanju sredstev za rezervne dele. V prihodnje se lahko pridruži še nizek nivo ozke strokovne specializacije za posamezno področje. Nato omenjajo korištenje delovnega časa, kar bo vplivalo na izboljšanje razmer v vzdrževanju, če bodo izpolnjeni prejšnji pogoji.

7. seja komisije za nagrajevanje v valjarni Bela

V sredo, 8. decembra je bila v prostorih valjarne Bela 7. seja komisije za nagrajevanje pri svetu DE valjarne Bela. Obravnavali so razdelitev mese osebnih dohodkov za november na osnovi podatkov, ki so jim bili na razpolago za posamezne oddelke valjarne Bela, za valjarno žice in valjarno profilov. Clani komisije so bili infor-

mirani tudi o podatkih, ki veljajo za vso Železarno ter s stanjem rezervnega sklada delovne enote. Komisija je sprejela sklep, da bodo za oddelke valjarne Bela z rezerve dodali 15.792,00 N din in da bodo tako dosegli EP % 5,18. V valjarni žice in valjarnih profilov sprememb ne bo.

5. seja TO OO sindikata Železarne

Predsednik TO OO sindikata Železarne tovariš Koben-

Skupina žeti odgovor na vprašanje zakaj porast nadur v vzdrževalnih obratih. Niso proti naduram, toda vseeno ob takšnem porastu slutijo, da le-te postajajo sredstvo za povečanje osebnih dohodkov — upravičeno ali neupravičeno? Če bo to splošna praksa, potem se bodo nadur poslužili tudi v oddelku.

9. 12. — RTA — STARE — EZ — K posredovanemu devetmesečnemu poročilu niso imeli pripomb. Zaradi stalnega naraščanja telefonskega prometa in stroškov so vpeljali kontrolno knjigo. Telefonistke so predlagale, da bi z okrožnico omejili število privatnih pogovorov, ki so pogosto prijavljeni kot službeni s pripombo, da naj to velja na vseh ravneh v Železarni. S prihodom novega telefonskega mehanika so vzdrževanje naprav EZ normalizirali. Ob koncu šolskega leta računajo na dva vajuca, ki že sedaj zadovoljivo opravljata svoje delo. Tako so premostili težave brez nadur. Kritično so ocenili porast nadur v DE vzdrževanje in menijo da so oškodovani. V prejšnjem mesecu je znašal gibljivi del 49 %, sedaj pa le 30 %. Sprejeti kriteriji naj veljajo za vse enako, glede nadur pa predlagajo, naj bi poiskali bolj ustrezno obliko ali kriterij.

27. 11. — JEKLOVLEK — LAVTIŽAR — BRUSILNICA — Poročilo o devetmesečnem poslovanju je obravnavalo problematiko proizvodnje, disciplino, kadrovska vprašanja in vzdrževanje in še predlog plana za leto 1972. Delovna skupina kritično ocenjuje brusilce, ki z večjo hitrostjo dobro izpolnjujejo normo, kar pa škoduje brusilnim strojem in vpliva na brušenje palic in odstopanje od toleranc. K takšnemu stanju pripomorejo še brusilne plošče iz Češkoslovaške, ki ne ustrezajo našim kvaliteta jekla. Zaradi tega so stroji bolj obremenjeni, potrebna so stalna popravila in pogosti so zastoji. Omenjali so tudi vprašanje fluktuacije delavcev ter novih delavcev, ki prihajajo na priučitev. V zvezi s to problematiko so sprejeli več predlogov.

2. 12. — HVŽ — PULEC — ŽARILNICA — Delovna skupina je bila seznanjena z devetmesečnim poslovanjem Železarnice ter žičarne in hladne valjarne. Iz poročila je razvidno, da so dobro gospodarili kljub težavam zaradi pomanjkanja vložka in delavcev. Razveseljivo je tudi, da bomo do konca leta krili izgubo prejšnjih let in začeli novo leto z upanjem, da bo gospodarjenje še boljše. Prisotni k poročilu niso imeli bistvenih pripomb, pač pa so bile pripombe zaradi fluktuacije delavcev. Menili so, da vse premalo skrbimo za novosprejete delavce, ki živijo v težkih in nevzdržnih pogojih v samskih domovih. Pri obravnavi problematike žarilnice je vodja delovne skupine prisotne opozoril na obvezno uporabo zaščitnih sredstev, da bi tako zmanjšali število poškodb in bolezensko odsotnost. Imeli so manj zastojev na zvonastih pečeh zaradi neshlajenih šarž. Izboljšali so tudi površino žarjenih trakov, z večjo pozornostjo vseh žarilcev pa bi lahko odpravili tovrstne zastoje. Imeli so še nekaj pripomb k obratni problematiki, žarilci na Konti peči pa zahtevajo ocenitev novega delovnega mesta na novi Konti peči, ki je bolj zahtevno kot na prejšnji Konti peči. Imeti bi morali za bolj odgovorno delo najmanj sedmo skupino.

21. 11. — HVŽ — PREVC — HLADNA VALJARNA — Imeli so nekaj pripomb zaradi norm in pa zaradi prostih sobot. V hladni valjarni delajo skozi vse leto na dve izmeni in menijo, da ne bi smeli pisati rednega dopusta na proste sobote. Ob koncu sestanka so govorili še o obratni problematiki in disciplini.

tar sklicuje za torek, 21. decembra, ob 16. uri 5. seja TO OO sindikata Železarnice. Clani TO OO sindikata Železarnice bodo najprej poslušali poročilo predsednika o delu predsedstva in komisij v zadnjem obdobju. Sledila bo informacija inž. Arzenška o novi kvalitetni vsebini integracije v ZPSZ.

V drugem delu seje bo na dnevnem redu poročilo o izvršitvi proračuna TO OO sindikata Železarnice za devet mesecev leta 1971, potrdili pa naj bi tudi predlog proračuna za prihodnje leto.

Zaključki 5. seje delavskega sveta

Kvalitetna in raziskovalna problematika

1. Sprememba razmer na tržišu in povečane zahteve kupcev glede kvalitete naših izdelkov, postavljajo pred neposredne proizvajalce in ostale službe v Železarni nalogo, da skrbijo ne le za količinsko, ampak tudi za kvalitetno proizvodnjo v Železarni.

V ta namen je potrebno pripraviti akcijo, tudi prek delovnih skupin, da bi tako ustvarili vzdušje za kvalitetno delo. Po potrebi je treba organizirati kratke seminarje, posamezna predavanja in prispevke za tovarniško grasilno železarno s tematiko o kvaliteti izdelkov.

2. Ker je leto 1972 v SFRJ proglašeno leto kvalitete, morajo biti vsi naporji tudi v naši železarni usmerjeni v to, da se kvaliteta dela v obratih izboljša, v poslovanju med obrati, predvsem pa v poslovanju do kupcev. V letu kvalitete moramo vse sile usmeriti v to, da zmanjšamo vsaj subjektivne napake pri našem delu, tako v proizvodnji, kakor tudi kontroli kvalitete.

3. Dopolniti je potrebno tehnologijo izdelave sintra v smeri priprave samohodnega sintra in povečati delež sintra v vložku plavžev.

4. Pripravi vložka za jeklarno je potrebno posvečati vso pozornost in kvalitetno staro železo uporabljati le za izdelavo najzahtevnejših kvalitetnih jekel za elektrode, visokovredna konstrukcijska jekla, skratka za jekla, na katere se postavlja v pogledu čistoče maksimalne zahteve.

5. Povečati nadzor, odgovornost in kvaliteto dela v livni jami v jeklarni, da bo jeklo vlitno po tehnoloških zahtevah in bo pri valjanju dosežen normiran izplen.

6. Delo kontrole kvalitete v jeklarni usmeriti v zasledovanje procesa izdelave jekla tako, da bo klasifikacija šarž v jeklarni čim bolj realna in izmeček čim manjši.

7. Za kvalitetno delo v valjarni bluming predvsem pa štekel je nujno, da skrbijo vsi prizadeti za nemoteno obratovanje naprav.

8. Kvalitetno delo v valjarni štekel zahteva, da se proizvajalci dosledno držijo postavljenih regulativov v pogledu načina valjanja, odbrizgavanja škaže in ohlajevanja trakov.

9. TKR mora skupno z vodstvenim kadrom na Beli postaviti tako organizacijo gibanja materiala, da bo zagotovljen boljši pregled materiala in preprečeno nastajanje zamenjav.

10. Delo TKR mora biti v prihodnjem letu usmerjeno v osvajanje tehnologije vajanja kvalitetnih jekel v valjarni žice na Beli, predvsem nerjavnih jekel za elektrode in jekel orodnih kvalitet.

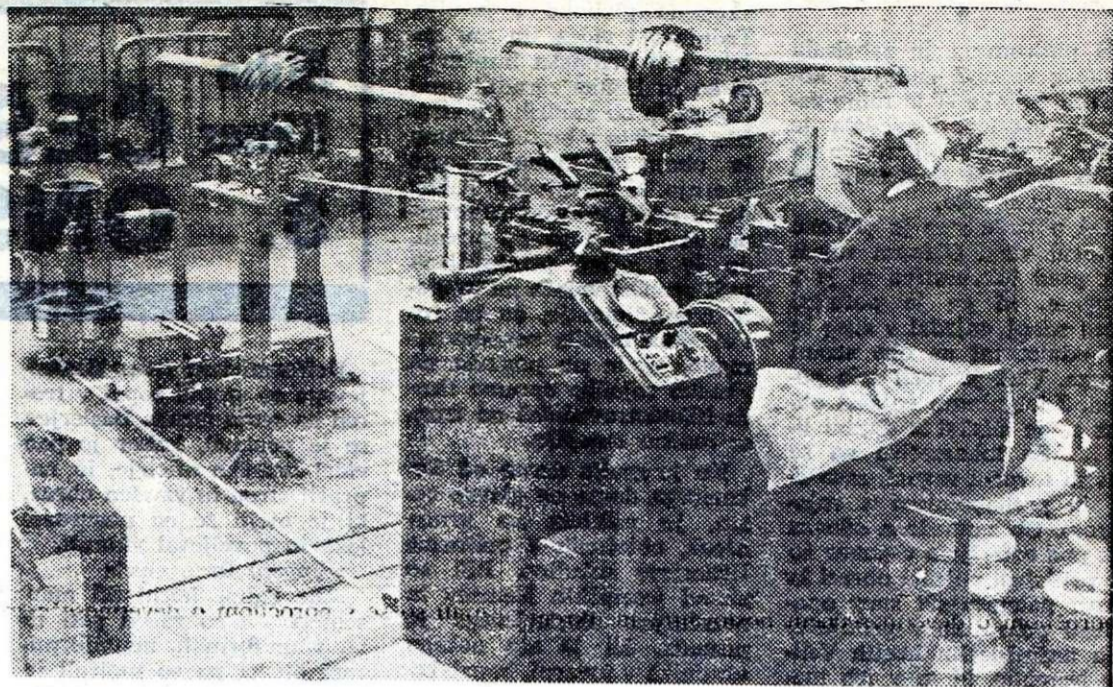
11. V žičarni mora biti delo TKR in strokovnega kadra usmerjeno predvsem v osvajanje tehnologije proizvodnje nerjavne žice in dopolnitev ter stabilizacijo tehnologije izdelave žice CO₂.

12. TKR mora pospešiti delo na osvajanju tehnologije izdelave dodatnih materialov in proizvodnjo v pogledu kvalitetnega asortimenta še hitreje prilagajati zahtevam tržišča. Zato je potrebno dopolniti opremo varilnega laboratorija.

13. Pospešeno je delati na spremljavi proizvodnje preko IBM. SEP naj skupno z vodstvom hladne valjarne in žičarne ter TKR prične s postopnim uvajanjem obdelave podatkov preko IBM za vse obrate DE predevalnih obratov.

14. Delo samoupravnih organov v obratih, šefov DE in obratovodij mora biti v prihodnjem letu, poleg ostalega, usmerjeno tudi v to, da se neposredne proizvajalce seznanja s postavljenimi regulativi in zahteva dosledno izvajanje le teh v proizvodnji.

15. Za izvajanje sklepov in reševanje problematike je potrebno, da vse DE odnosno posamezni obrati izdelajo podrobne programe, kako bodo v bodoče izpolnjevale zahteve v pogledu reševanja postavljenih kvalitetnih nalog.

V žičarni so letos dobili dva nova stroja za previjanje Vac žice, s čemer bodo lahko povečali proizvodnjo za tretjino. S tem pa se bo tudi znatno povečala finančna realizacija in kvalitetni asortiment proizvodnje.

Izvršene investicije v letu 1971

Železarna je v letošnjem letu dovrševala investicije iz 47. natečaja, katerim so bile dodane samo nujne investicije, ki izpopolnjujejo osnovne investicije iz tega natečaja. Zato posamezni objekti niso veliki, vendar računamo, da bo končni učinek za Železarno precejšen. Pretežno so investicije usmerjene v proizvodne obrate in samo v manjši meri v ostalo dejavnost.

Plavž

V kamnolomu je izdelan projekt za eksploatacijo in rekonstrukcijo. V prvi etapi rekonstrukcije je bila nabavljena vrtna garnitura za globinsko vrtnje, s katero smo se osamosvojili, da lahko velike odstrele vršimo sami. Garnitura nam bo omogočila pripravo zadostne rezerve apnenca za zimo, varnost eksploatacije kamnoloma se bo povečala, poraba eksplozivnih sredstev pa se bo zmanjšala.

AGLOMERACIJA je v završni fazi. Obratovala je vse leto praktično na dve izmeni, medtem so bila izvršena razna popravila in odstranjene pomanjkljivosti. Zgrajeni so bili novi higienski prostori. V montaži je povezava obeh plavžev s trakovi, ki je na enem plavžu že v poizkusnem obratovanju in bo dokončana v I. polletju prihodnjega leta.

V teku je še nabava in montaža odstrelnih naprav v silosih, rekonstrukcija kladi- vičastega mlina, zmanjšanje padca sintra, odzemanje vzorcev surovin, ureditev dozirnih tehnic. Aglomeracija dosega urne projektirane kapacitete in je maksimalno mesečno napravila 17.000 ton.

Izvajajo se montaža transportnih naprav za apnenec iz rudnega dvora in transportnih naprav za kosovno rudo. Ravno tako pa tudi montaža naprave za gospodarstvo kosovne žilindre, ki je sestavljena iz elementov, ki smo jih demontirali pri

praznih pečeh. Z usposobitvijo kompletnih naprav v prvem polletju prihodnjega leta, bomo imeli možnost dovajati surovine direktno na plavža in s tem določen vpliv na bolj organizirano vodenje plavžev. Če nam bo v tem času uspelo obogatiti vsip z nekaj inozemske rude, bomo s tem dosegli projektirane kapacitete. Na plavžu I smo dosegli, ko je bil redno oskrbovan z dobrim vsipom, proizvodnjo 240 t/24 h, kar dokazuje, da se dajo projektirane kapacitete doseči. Ker je za zasip predvidena avtomatika, ki rabi več časa za usposabljanje, bo potrebno več truda, da bo dala ustrezne rezultate.

Bakla za plavžni plin je montirana, vendar so bile v začetku precejšnje težave, ki bodo v kratkem odpravljene in bo bakla za plavžni plin usposobljena. Investicija je predvsem namenjena temu, da se nevarnosti zastrupitve s plini zmanjšajo in da bi odvečni plin, ki se od časa do časa pojavlja, zgorel. Na ta način se tudi celotna količina plina spušča v čistilce in je zato tudi onesnaženje zraka s prahom bistveno manjše.

Jeklarna

Z izselitvijo valjarne žice smo pridobili prostor za boljše obratovanje jeklarnе. Ker pa hala valjarne žice ni bila opremljena z zadostnimi žerjavji, smo pričeli s predelavo in okrenitvijo hale z montažo 20 t žerjava. Dela so v te-

ku in bodo v kratkem gotova. S tem bo zaključena sedanja faza rekonstrukcije jeklarnе s predelavo na mazut, z dodatnim pihanjem kisika, zboljšanjem dovoza korit za zakladanje na predelanih vagonih in urejenem kolodvoru ter vlivanje velikih ingotov na vozove.

Celoten projekt jeklarnе seveda še ni dokončan in se pripravlja nova etapa.

VOZ ZA GRODELJ — Z zmanjšanjem števila peči v obratovanju v jeklarni, je možnost vliivanja tekočega grodlja manjša ter dva vagona za tekoči grodelj nista več zadostovala. Letno bi ostajalo ca. 10.000 t mrzlega grodlja, ki ga je treba ponovno raztaliti. Prihranek s postavitvijo vagona znaša 256.000 N din. Vagon je v obratovanju.

SAMOTARNA: v šamotarno v preteklih letih ni bilo vloženih mnogo sredstev, ker se ni računalo na to, da bo lahko zdržala borbo s konkurenčnimi podjetji. Glede na to, da nova šamotarna v Sloveniji ne bo zgrajena v do- glednem času in da štorska šamotarna predvideno ne bo zdržala zaradi fizične dotrajanosti v obratovanju, se je pričelo z manjšimi investicijami v našo šamotarno. Nabavljena in postavljena je bila vakuumska stiskalnica, s katero bodo dosegli večjo produktivnost in izboljšali kvaliteto.

Izmeček bo po predvidevanjih 3% manjši, kar bi dalo letno prihranek 165 t ali 99 tisoč din.

Valjarna Bela

V letošnjem letu je bila dokončana investicija za čiščenje molfabrikata. V ta na- (Nadalj: na 11. str.)

S pudrom si je zabilas sledove solz. Z zadnjim koščkom šminke si je rahlo začrtala ustnice. Pogledala je plašč, se oblekla in stopila na ulico. Razpela je dežnik; še vedno je snežilo.

Od postaje sem je privozil tovorni vlak. Oklopni vagon tik pred lokomotivo se je s plugom, ki ga je potiskal pred seboj, zajedal v sneg in ga odmetaval na obe strani proge. Vlak je vozil zelo počasi. Z dolgočasen vojaški obraz se je stiskal k strelni lini... Za lokomotivo so se vrstili tovorni vagoni, zasedeni in prenapolnjeni z vojaštvom. Ob zamrežena okenca tik pod ostrjšem vagonov so se pritiskali vojaški obrazi in skozi naletavajoči sneg opazovali pokrajino v priključnih najjužnejših krajih Velike Nemčije, ki so v teh mesecih dobili v vojaškem žargonu svoje posebno ime »Banditengau«.

Nemci so še vedno dobivali okrepitve iz notranjosti Rajha; že ves mesec je trajala njihova ofenziva proti gorenskim partizanom. Vse šole so spremenili v kasarne in že mesec dni ni bilo v njih pouka.

Vera pa ni razmišljala o tem. Po pravkar spluzeni cesti je hitela po ulici ob progi, v kateri sta bili samo dve hiši, nameščenca onkraj mostu čez potok in bivši Sokolski dom, zdaj spremenjen v kasarno alpske policije; sezidan iz kockastega kamnja v obliki nizke trikotne prizme je spominjal na trdnjavo,

vkopano globoko v zemljo. Trdnjavski videz sta mu dajala tudi betonska bunkerja, ki so ju Nemci zgradili pred meseci in ob katerih sta stražila policista z brzostrelkama in obuta v klobučevinaste škornje, ki so z gledali, kakor da bi prišli pravkar iz tovarne. Ti škornji pa so pričali, da je z njimi preskrbljena tudi nemška vojska na vzhodni fronti; upanje, da bo ruska zima uničila nemško armado, se je ob pogledu na zimsko vojaško opremo tisoče kilometrov daleč od fronte močno omajalo.

Ko je zavila desno od Sokolskega doma na glavno cesto, je naletela na gručo otrok, oblečenih v uniforme Hitlerjeve mladine. Bili so sinovi jeseniških Nemcev in nemčurjev. Baslerjevega je poznala, bil je sin nekega uradnika v tovarni, banatskega Nemca, ki ga je Westen, skrbeč za Hitlerjevo peto kolono, zaposlil kakor mnoge petokolonce v svojem podjetju na Jesenicah. Zdaj je njegov sin, krepak in ohol deček, star kakih štirinajst let, razkoračeno stal (tako, kakor je videl nemške oficirje) pred vrsto neuniformiranih otrok, postrojenih v trored, in kričal nad njimi v nemščini. Očividno ga otroci, sinovi jeseniških delavcev, niso razumeli ali pa ga niso hoteli razumeti. Zato se je »ponižal« in zakričal nad njimi v slovenščini:

»Če ne boste peli glasno in pravilno, se boste plazili po trebuhih od tu do tovarne. Achtung!«

Miha Klinar ČEŠNJE 8. ONSTRAN CESTE

Uniformiranci razen Baslerjevega so stopili zopet v trored na svoja mesta. Baslerjev se je postavil, kakor je pač videl nemške oficirje, in napravil strog in vzvišen obraz, ki je mejil že na posurovelost, in poveljeval vkorak.

»Singen! Drei, vier!«
»Die Fahne hoch! SA marschiert...« so začeli peti tisti v uniformah, neuniformirani otroci pa so molčali in hitlerjevska koračnica je že po prvih stavih klavrno izzvenela.

»So was!« je pobesnel Baslerjev in s poveljem ustavil pesem in otroke.

»So was!« so ponavljali za njim uniformirani.

»So was!« je še enkrat zariplo zakričal mladi hitlerjevec in poveljeval: »Uniformierte austreten!« nato pa predal poveljstvo dolgemu, kakor glista suhemu, blede mu fantu z velikimi, globoko vdrtimi očmi, ki se je tega zaupanja očividno razveselil. Postavil se je pred vrsto; ob pogledu na neuniformirane fantiče so mu oči sovražno zasijale.

»Untermenschen! Hünde!«

je kričal nad njimi psovke, ki jih je od vse nemščine edino dobro obvladal.

Bil je Ajholcerjev, po obrazu in krhki suhi postavi podoban svojemu očetu, nemčurju, ki se je včasih zaradi svoje bolehe postave počutil manjvrednega od ljudi, se jih izogibal in jih na tihem sovražil, ker ga niso hoteli medse v svojo družbo. Zato se je s tako strastjo oklenil hitlerjevcev, ki so ga porabili za nečedni vohunski in ovaduški posel že pred vojno, ob nemški zasedbi pa se je že ponašal s hitlerjevim trkom na rokavu in očividno užival, ker so se ga ljudje, ki ga včasih niso hoteli medse, začeli bati in ga, najbojazljivejšega med njimi, celo pozdravljati. In tak kakor oče je bil tudi sin, dolg, suh, slabo razvit, z idiotskim in zlobnim obrazom, pravi biološki tip, ki bi ga nacistično biološko naziranje o rasah prav gotovo zaznamovalo za nezahelenega, da bi plodil »najboljšo raso na svetu — nemški narod«.

»Untermenschen! Hünde!« je ta stvar kričal nad neuni-

formiranimi otroki, ki so jih prisilili, da so se udeleževali vaj Hitlerjeve mladine.

»Untermenschen!« — je zabolelo Vera, ko je šla mimo. Nehote je sovražno pogledala suhega fanta, ki je zmerjal druge s podljudmi, a je bil sam podčloveku najbolj podoban, po telesu in po temnih strasteh, po sadizmu, s katerim je užival svojo oblast nad zdravimi, sorazmerno razvitimi otroki.

»Marsch-Marsch! Hinlegen!« je še slišala Vera in videla, kako so otroci stekli naprej, se vrgli na tla, se plazili po snegu, vstajali, spet tekali, spet padali, se plazili, peti pa le niso hoteli, čeprav so uniformirani mladi hitlerjevci

Uroš Župančič

2

LEDENI SRH

Dobro je poznal Klemenovo odločnost, hotel je sodelovati z njim z znanjem, močjo in ljubeznijo do resnične, brezkompromisne borbe, rad bi mu daroval vsaj del svojih moči in misli. Skupaj bi lažje in hitreje preloščili in ukrotiti ne samo težko, temveč skrajno težko in nevarno mesto, ki je bilo ključ nadaljnega srečnega in uspešnega vzpona.

Počasi toda varno je Klemen krotil in zmagoval težko mesto, zdela se mu je, da iz prstov kaplja vroča kri. Vnel se je tih boj pogledov, Klemenove oči so hotele izsiliti iz izlize in preperle skalne gmote skromne, najskromnejše razčlemba za lovljenje izredno izpostavljenega ravnotežja. Ukrepiti je moral hitro toda preudarno, vsako prenašano in tvegano početje bi ga odtrgalo in vrglo v grozeči prepad, ki je žugal in pretel.

Oddahnil se je Jošt in tudi Klemenu je bilo lažje, ko je nad streho otipal in zasle-

dil z utrujenimi rokami zajeten in obilen varen prijem, ki mu je zadostoval za varnost, da so noge lahko varno zanihale nad globino.

Tokava je nad streho nudila varno mesto za varovanje, Jošt je ročno in prožno sledil Klemenu. Nista si dala časa za počitek in ogled nadaljne poti. Jošt je v vodstvu naveze zamenjal Klemena. Tako sta plezala in napredovala k srcu gore Klemen in Jošt prek vsega dne. Nista utegnili opaziti, da je sonce že zdavnaj zašlo za Poldajško goro na večerno stran in da so se dolge sence Gore potegnile prek krnice in okrešlja v robe jutranjih gor.

Prespala sta v zankah in vrveh tesno sredi stene, pri samem srcu Strmice. Sen je bil podoben vsakemu snu plezalcev, ki so srečni in utrujeni od naporov. Počitek še zdaleka ni povrnil moči, ki sta jih Klemen in Jošt porabila v borbi z goro. Dovolj sta imela prek noči v snu in zavesti preiščevati boj in

početje preteklega dne, kaj neki bo zahteval od njiju današnji dan. Nihče jima ni mogel povedati kaj pripravljala Smrtnica za današnji dan. Koliko je še do vrha Poldajšnje gore, koliko počti, kaminov, zajed, previsov in streh bosta še morala ukrotiti in premagati?

Uspeh preteklega dne jih ni navduševal. Cena zmage je zahtevala od obeh mnogo preveliko znoj, naporov in strahu. Težave so se večale in dvigale do njihove zmogljivosti. Oči so tiho iskale izhodov iz tokav Smrtnice, ki jih ni in ni hotelo biti od nikoder. Tokava je bila tesno stisnjena in vkošana v nerazčlenjeno skalno gmoto, ki je bila gladka in zlizana od kamenja, slapov in plazov. Poganjala se je neizprosno navzgor do neba, spodaj pa je dihal hlad brezna.

Klemen je bil zjutraj na vrsti, da prepleza prvi vrvi rastežaj. Dolgo se je obotavljal in pripravljaj. Udi so bili trdi od slabo prespane no-

či. Volje, resničnega navdušenja in borbenosti v vsej njegovi notranjosti je bilo zelo malo, mnogo premalo za uspešen naskok novega, sam ni vedel že katerega previsa, ki ni dajal veliko upanja na uspeh.

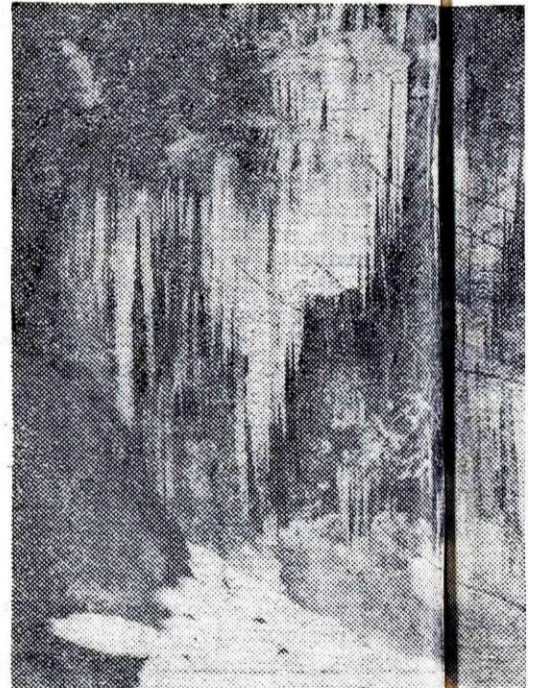
Toda Klemen ne bi bil Klemen, če ne bi zatajil vse te slabe in hromeče slabosti in občutke.

Klini niso in niso hoteli varno prijemati v preperelo skalo. Plezal je prosto in mukoma krotil in lovil ravnotežje. Jošt je vestno sledil vsakemu njegovemu prijemu in stopu. Zaupal je Klemenu in skoraj se mu je rodila vera in upanje, da bosta danes ukrotila Smrtnico in splezala na Poldajško goro.

V tej prešerni radosti je vrv nenadoma močnejše zanihala, Klemenu so pošle moči, en sam nepremišljen tvegan in krušljiv prijem ga je oropal prisebnosti in ravnotežja, ki ga je bilo tukaj, to pot težko, skrajno težko obdržati. Klemen, netopir se je zavrtel, Joštu je bilo težko in zelo hudo v skrbi za Klemena.

Oba sta imela srečo, Klemen, kot izkušeni plezalec je varno pristal brez poškodb, ker mu je Jošt z vestnim in varnim varovanjem ublažil padec.

»Ena izkušnja več, bogatejša za novo resno opozorilo sta po kratkem počitku na-

Ledene svče... oblikujejo jih naravne oblike

daljevala plezanje. To pot je Jošt poizkusil svoje znanje, srečo in sposobnosti tam, kjer malo preje Klemenu ni uspelo premagati strehasti previsa.

To jutro Joštu in Klemenu sreča ni bila naklonjena tako kot v včerajšnjem dnevu. V njuno notranjost se je vselil nemir, ki je vrtal kot črv in hromil njun mladostni polet.

Se predno bi se moral Jošt sprožiti v okrajek strehastega previsa, se mu je odkrušil edini neznatni prijem. Niti Jošt niti Klemen nista izustila grozečega klica. Po tokavi Smrtnice je odmevalo kamenje in dvoje trupel je udarjalo v globino. Klini, uponke in kladivi so peli žalostno pesem navčka.

Spodaj na Ovčji strani sta obstala Tomaž in Primož, ki sta bila že desetič in zadnjič

naid mi kri
brca kakor p
drug riliki l
go mišljajal
sloveskih otr
vem ponosno
Zdaja se je
dotali le m
ne mi so bi
bi je mog
slila je tu
bala ni Nem
bila Ando i
zana di ona,
— slej še
deti, si je z
čaka če bi j
ničil aprli b
da tu o An
majobenih
zadnje case za
in netere, k
Šanjiso mo
kaza po zas
pust
— bi le A
— je repenel
Ze hitela
ve karne p
kosta, ki so
memarsti in
nim timenon
ni vski, ki
ustav vrstili
ploča vse c
Kop ji je
stajahodila

namena v S
joči meniti
klo danje
gljan klinov
kladivi je o
v Snici
straša neč
Se pno se
Smrti umir
na pšče dvo
trupce vedi
dvojvrvjo,
in voh, ple
šev, sta bi
sreči z adov
ti.

Neto sta
Klem pod z
nice, sta
mož stopila
cema

Leto srh j
va nakoval
Tomaž Pri
srca, je k

nad mi kričali in jih celo
brca kakor pobesneli... Ob
drugih bi Vera še dolgo
mišljala o ponižanju
slovesnih otrok in o njihove
ponosnem molčanju. Zda
je je ta dogodek
dotal le mimogrede. Nje
ne so bile pri Andi, da
bi jo mogoče, rešila. Mi
slila je tudi nase in ugi
bala, ki Nemci vedo, da je
bila. Ando in Alešem pove
zana. Ali ona, ali ne...

— se je še ne morejo ve
deti, si je zatrjevala. Ne bi
čaka, če bi jo le malo sum
ničilo, aprili bi jo že... Mor
da tu o Andi in Alešu ni
majo nobenih dokazov, saj so
zadnje čase zapirali vsevprek
in ne more, ki jim po zasli
šanju niso mogli ničesar do
kazati. Nje zaslisanju celo iz
pusti.

— bi le Anda vse tajjala!
— je prepenela.

Ze hitela mimo Mežiko
ve kmarne pod zasneženimi
kostanji, ki so rasli v enako
merni vrsti in stali pod snež
nim kamenom kakor utruje
ni vojak, ki so se pravkar
ustavili vrstili so se ob robu
pločna vse do postaje.

Konji je vedno bolj za
stajala, hodila je vedno bolj

počasi, čim bolj blizu je bila
Stanovnikovi vili, kjer so si
uredili svoje prostore gesta
povci; lotevala se je je boja
zen. Mučila se je, da bi ostala
mirna, in silila k trdni hoji
plahi korak, ki je slutil ne
varnost in jo svaril, naj ne
tvega poti na gestapo. Pa ga
je prisilila, da jo je ubogal.

— Moram, moram... — si
je ponavljala in krotila strah
in grozljivo, z vsakim korakom
naraščajočo vznemirjenost.

Ze je bila pred Stanovni
kovo vilo in mislila, da ne
bo nikoli dosegla prehoda, ki
je vodil do garaže in v kate
rem so bila vrata v gornje
prostore vile; tako zelo se ji
je šibil korak, tako zelo se
je nenadoma počutila utruje
no, kakor da bi prehodila
neznansko dolgo pot in ne
samo slab kilometer od svo
jega stanovanja.

Noge so ji bile kakor iz
svinca.

— Moram, moram... — si
je s skrajnim naporom po
magala in stopila mimo črno
lakiranega avtomobila, črne
ga kakor krsta, ki je bil prej
ko ne pripravljen, da odpelje
po nove osumljence.

naravnoblikovalci — voda, sonce in mrzel zrak...

nama v Smrtnico. Pada
joči kameniti drobira, zamol
klo planje nečesa in cin
gljanje klinov ter uponk ter
kladnja je opozorilo, da se
v Sanici dogaja nekaj
strašnega, nekaj žalostnega.
Se prvo se je kamenje v
Smrtni umirilo, je priletelo
na pločje dvoje iznakaženih
trupel vedno povezanih z
dvojno vrvo, dvoje iskrenih
in vseh plemenitih tovari
šev, sta bila povezana v
srečnem zadovoljstvu do smrti.

Nego sta ležala Jošt in
Klemen pod zajedami Smrt
nice, sta Tomaž in Pri
mož stopila k ponosrečen
cema.

Led srh je spreletel no
va naravnoblikovalca, bolečina je
Tomaž in Primožu segla do
srca, je krvavelo. Dolgo

sta tiha in nema strmela v
trupli tovarišev, ki sta za ve
liki in težko dosegljivi cilj
žrtvovala mladi življenji.

Tisti dan Tomaž in Primož
nista vstopila v strehaste pre
vise Smrtnice. Poskrbela sta
za trupli in jih okrasila s
planinskim cvetjem, klini in
vrvmi. Pozneje so prišli gorski
reševalci, svojci, prijatelji
in znanci Jošta in Kleme
na, ki jih ni bilo malo.

Se predno so ob obletnici
tragične smrti odkrili na Ov
čji strani pod Smrtnico spom
ninsko ploščo Klemenu in
Joštu in jo okrasili s planin
skim cvetjem, sta Primož in
Tomaž preplezala in ukrotila
kamine, zajedne in počli ter
strehaste previse smrtnice.
Težko, eno najtežjih plezal
nih smeri v naših gorah sta
imenovala po Klemenu in Jo
štu. **KONEC**

Vse je postalo sedanost, topla, živa sedanost —
in sred nje je bilo dehtenje lipovke — lipovke, ki
cvete onstran mostu...

Bilo je v začetku vojnega leta 1944, ko je prišel
Henrik kot nemški vojak v to mesto, kjer se izliva
Kokra v Savo.

Mnogo sveta je že prebredel v vojaški uniformi,
v kateri se je počutil vselej ponižanega, kadar se je
spomnil tega, da je visokošolec... in se vedno zave
del svoje nemoči, kadar si je dejal, da ni germa
nskega porekla. Odtregali so ga od univerzitetnega
študija v Jeni, kjer je nekoč deloval tudi Friedrich
Schiller, veliki nemški pesnik in odovski ustvarjalec,
katerega so zlasti študenti visoko spoštovali. Henrik
ga je cenil na čisto drug način kakor Puškina, Tol
stoja, Dostojevskega in druge slovanske velikane —
umetnike. Zdaj, ko je bil Henrik proti svoji volji
vojak, je dobival zlasti do Schillerja večje simpatije,

Valentin Polanšek

ONKRAJ MOSTU

2

kajti tudi ta genij je sovražil istotako vojaško suk
njo in se boril proti tiranu. V zvezi s tem pa se je
pojaval v mladem študentu-vojaku protivprašanje:
Zakaj pa se jaz ne borim proti tiranu? Nasprotno,
celo pokorno mu služim?

Kolikokrat se je zdaj kot vojak v osvraženih
vojaški uniformi spominjal neke debate, ki so jo
imeli visokošolci v mračni predmestni krčmi. Bilo
je tik po vdoru nemškega vojaškega škornja na
Poljsko. Prerekali so se ravno o Schillerju. Pa pove
nekdo tole: »Kaj boste vi Nemci šteli Friedricha za
najbolj svojega, za nekega predhodnika današnje
vladajoče ideologije? Pa pregledajmo malo njegova
slavna dela! Kaj moramo ugotoviti? Da je poklonil
Švicarjem Tella, Špancev Don Karla, Francozom
Orleansko devico, Italijanom Nevesto iz Messime,
Avstrijcem Wallensteina, Angležem Marijo Stuart,
Rusom Demtrija, pa še Kitajcem Turandot — a
samo svojim dragim Nemcem je namenil Tolo
vaje...«

Krohotali so se na vse grlo, četudi je bilo kaj ta
kega govornik velika nevarnost.

Četudi je neki nemški sošolec zavračal tako trdi
tev in navajal za protidokaz ugotovitev, da je še
drama Spletke in ljubezen in da zlasti s svojimi
pesmimi dokazuje Friedrich Schiller svojo visoko
kulturno stopnjo dobrega Nemca. Nekdo pa mu je
prišel na pomoč in je spomnil na čudovito pesnitev
Radosti, ki je gotovo občečloveška — in zato pa
najmanj v takem smislu nemštva, kakor v teh dneh
nastopajo hitlerjanski vojaki proti Poljski. Pa še
bolj krepke so si mladi inteligenti privoščili na
račun vladajočih nacističnih veljakov. Pa poreče
nekdo: »Kakšen je lik nordijskega človeka? — modri
mi očmi in s svetloplavimi lasmi? — Adolf Hitler,
ker ima črne lase in črne oči! Kakšen je slok nor
dijski človek? — Herman Göring, ki je korpuleden!
Kakšna je vzravnanost hoja nordijskega človeka? —
Goebbelsova, ki šepa! Kakšno je pristno germansko
ime nordijskega človeka? — Ime višjega SS-vodja
Globočnika, ki je vse drugo kot nemško!«

Spet so se režali kot pobalini, pa se komaj zave
dali tveganosti takega govorenja.

Ob spominu na tiste davne študentovske sproče
nosti je prišel Henrik tudi na žalostni dogodek, ko
so kmalu po tistem odgnali dva visokošolca v kacet.
Henrik in drugi pa so bili takoj vpoklicani.

Zdaj pa, ko je prebival Henrik v Kranju, se ga je
že od prvega dne polotila doslej nepoznana živčnost.
Taval je v svojem nemiru sem ter tja, kakor nekdo,
ki ima slabo vest, pa si sam ne ve pomoči.

Tukajšnji ljudje, to čudovito mesto in ta svoje
vrstna dežela so izžarevali nečesa, kar se je zagrizlo
v njegove možgane, se razbolelo sredi srca in mu
usapljalno mirno spanje.

Ako je doslej — kjerkoli so ga gonili nemški
marši — sodeloval brez misli in brez občutkov, se
mu je zdajle naenkrat postavljalo toliko vprašanj,
katera so zevala z obrazov ljudi, katero so prišep
taval iz slehernega šuma mesta, katera so žarela
v vsej tej pokrajini. Vedno bolj pogosto se je sre
čaval s svojim notranjim glasom, ki je vsebolj
zahtevajoče terjalo od njega razjasnitve: Zakaj se ne
uprem tiranu? Zakaj, zakaj, zakaj...?

Kopičilo se je v njem, ga razjedalo in ga vznemir
jalo — in celo onesposabljalo, da bi trezno presojal
resnico okoli sebe, resnico, ki se je uveljavljala
dnevno in vsako noč in vsepovsod, resnico, ki je

elektrizirala vse vojaštvo, vse oficirje in mero. Lajne
oblastnike, resnico, ki je ždela kot nevidna, a vedno
prisotna nevarnost za vse, kar služi nacističnemu
orlu.

Kadar pa je bil sam, je spet onegavilo v njem:
Zakaj ne dezertiraš? Ko ti je znano, da to delajo
mnogi? Da so celo pripadniki bivših italijanskih
vojaških edinic v vrstah partizanov? Zakaj se potlej
izpostavljaš nevarnosti in nosiš tisti letak, ki so ga
izdali partizani in na njem pozivajo vse antifašiste
na svojo stran?

Henrikova osebnost se je krhala pod pezo vedno
bolj naraščajočih problemov. Ni bil na strani omah
ljivcev. Bil je z vso dušo tih občudovalec partizan
skih podvigev, ki so spravljali nemške komande v
obupno stanje.

Henrik je vsako prsto minuto uporabljal za to,
da je spoznaval mesto in okolico. Vsaka ulica, vsak

kot ga je zanimal — povsod je hodil z odprtimi očmi
in ušesi.

Mikala ga je pregnana domača govorica, katera
se menda zadnje čase spet bolj upa v javnost. Tako
so mu pripovedovali tovariši vojaki, ki so bili že
dalj časa v mestu nastanjeni.

Ako je kje na samem srečal kakega civilista, ga je
pozdravil tako, kakor je bil ujel od domačinov.

S prezirov je gledal nemške javne napise. Pozna
lo se je še kjerbodi, da še niso stari. Ponekod je še
skozi novo, slabo barvilo sijala prejšnja beseda
v boljši, trajnejši barvi — slovenski napis!

— Pa taka baharija o tistih kolesih, ki se za zma
go vrtijo, na drugi strani pa še kaj prida barve
nimajo, da bi zabrisali svojo naduti prevzetost, ta
herenfolkovska rasa! se je vojak Henrik norčeval.

Z dneva v dan pa se je zgražal nad novimi re
presalijami, ki so jih oblastniki naprtali civilnemu
ljudstvu. Zlasti gestapovske pijavke so bile za vraga.
To je tudi vojakom redne vojske presedalo. Pa kaj,
ko so imeli nekako nadoblast v tej nesrečni deželi.

Z bojišč so prihajala vedno pogostejše poročila
o nemških porazih, katere pa je Goebbelsova propa
ganda še spet in spet znala prikrojiti v nujne poteze
strategije firerja 'tisočletnega rajha'. Po takih novi
cah je bilo videti v mestu mnogo več ljudi. Vojakom
so pogledovali nekako izzivalno v oči, kar poprej
menda niso delali. Redka dekleta so bila ponosna,
polna upanja, katerega si ni znal razlagati povprečni
okupatorski vojak. Kogar je Henrik ob takem sluča
ju srečal, ga je ošinil s takim pogledom, da ga je
zbolelo v dno srca. S tem, da je pozdravljaval sloven
sko, se je ali izdajal, da je slovenski vojak v nem
ških capah ali pa da je celo morda tisti prekleti
podrepnik iz ljubljanske province, ki so se celo
udinili za borbo proti partizanom. Da bi partizan,
preoblečen v švabsko uniformo, kar tako nagovarjal
ljudi na cesti, je vedel vsak smrkavec, ki so bili
večkrat dobri kurirji.

Henrik je prišel vedno do večjih zaprek in skriv
nosti. Stal je sam med vojaki in molčočim prebival
stvom mesta Kranj.

Ko je Henrik dodobra spoznal mesto, se je vedno
bolj čudil, čemu je nastanjenega toliko vojaštva
tukaj, ko se na drugi strani pravi, kako potrebujejo
vsakega posameznega vojaka zunaj na frontah. Ko
pa so postajale noči vedno bolj nemirne, se je Hen
rika polotila čudna moč, ki ga je navdajala kakor
mikavno upanje, kakor skrivnostna sreča...

Pokalo je tu, pokalo je tam — in vrste grobov
so se množile zunaj na tako imenovanem pokopal
išču junakov. Vojaški pogreb! so se vrstili po več
krat na teden.

Ker pa je pokopališče zunaj predmestja, je pot
do tja daleč. Pa kako so zastražili, kadar so potova
le bele rakve na skrbno zagrnjenih vojaških tovor
njakih. Dolge kolone vojakov in drugih uniformira
nih oddelkov so korakale ob togem nabijanju bob
nov in težki žalni koračnici. Celu uniformirani mlad
ci so bili zraven: dijaki nemškega učiteljsišča v uni
formah Hitlerjeve mladine. In ta mladina, vsa poba
linska in neprizadeta ob krutih dogodkih vojne
časa, je pela vselej več ali manj monotonu s svojimi
mutiranimi glasovi tisti »Ich hatt' Kameraden«.

Varno delo žerjavovodij

II.

V prvem prispevku o varnem delu žerjavovodij sem poudaril vlogo žerjavovodij v tehnološkem in delovnem procesu tovarne ter nakazal njihov posebni organizacijski in strokovni status. Z grobimi rezultati letošnjega preverjanja znanja o varstvu pri delu sem opozoril na še ne povsem zadovoljivo usposobljenost žerjavovodij za varno delo oz. na tiste elemente varnega dela, ki večini žerjavovodij »ležijo« in na tiste elemente varnega dela, ki večini žerjavovodij »ne ležijo«. Analitični pregled rezultatov preverjanja znanja je toliko pomembnejši, ker nam v množičnem odraža tudi stanje pri vsakodnevnem delu žerjavovodij.

Nekatere od tistih norm varnega načina dela, ki jih žerjavovodje dobro poznajo, si oglejmo v primerjavi z dogajanjem pri praktičnem delu.

1. Prepoved uporabe žerjava za taka opravila, kjer bi bile nosilne žične vrvi pod kotom, je preventivni in s tem varstveni ukrep, s katerim se ohrani normalna življenjska doba nekaterih najvažnejših elementov žerjava in žerjava v celoti. Kljub temu, da ta ukrep vsi dobro poznamo, je v tovarni še nekaj primerov, ko je vlečenje tirnih vozil in posevno vlečenje (dvigovanje) bremen edino možen, torej dogovorjen in ustaljen način dela. Za take primere pa po drugi strani ni nobenega tehničnega niti finančnega zadržka, da se ne bi mogle na tleh ali na žerjavih prigraditi naprave, ki bi zagotavljale normalno delo žerjava. Žerjavovodja mora v takih primerih varnostno normo kršiti, čeprav jo pozna.

2. Pomemben varstveni ukrep je tudi ta, da mora žerjavovodja opraviti poseben pregled žerjava, ki je bil v remontu oz. so se na njem izvajala manjša popravila. Kljub temu, da je ukrep dobro znan in njegov pomen jasen, ga večina žerjavovodij ne izvaja. En razlog za to je v mišljenju, da je stvar vzdrževalcev, ki morajo žerjav predati proizvodnemu obratu oz. upravitelcu v brezhibnem stanju. Tako mišljenje je še zelo razširjeno tudi med vodilnimi delavci v proizvodnih obratih, češ da je žerjavovodjeva funkcija le »delo« z žerjavom, le »proizvodnja«, stvar vzdrževalcev pa je, da so stroji vedno v brezhibnem stanju. Drug razlog za neizpolnjevanje te norme pa je v mišljenju, da je le-ta nepotrebna, da za to opravilo nikoli ni pravega časa (predpostavljeni jih priganjajo k delu) ipd. Taki razlogi za neizpolnjevanje varstvenega ukrepa pri sedanji operativni organizaciji dela v naši tovarni ne bi smeli obveljati.

Zato pa bi moral biti izpolnjen pogoj, da tudi vodilni delavci v proizvodnih obratih sprejemajo tiste elemente organizacije dela, ki jih narekujejo varstveni razlogi.

3. Eden od najbolj pomembnih varstvenih ukrepov pa je, da žerjavovodje ne smejo nadaljevati z delom, če je katero od mejnih stikal v okvari. Istočasno s tem pa lahko obravnavamo tudi bolj splošno vendar pomembno varstveno normo, da mora žerjavovodja prekiniti z delom in o tem obvestiti delovodjo, če na žerjavu opazi napako oz. pomankljivost, ki ogroža varno delo, pa je sam ne more odpraviti. Mejna stikala so izredno pomembni elementi na žerjavu, ne le zaradi preprečevanja materialne škode, temveč predvsem za zagotovitev varnega dela. Pri prenašanju ponvice s tekočim jeklom je npr. lahko samo od brezhibnosti mejnega stikala odvisno, da ne pride do katastrofe, pri kateri lahko izgubi življenje velik del posade na vlivališču. Kljub temu, da žerjavovodje poznajo funkcijo in pomen mejnih stikal (vsaj kar zadeva mejna stikala za dvig), jih na začetku dela v izmenih ne preizkušajo redno. Riziko pa se še poveča, ker se tudi druge periodične kontrole mejnih stikal (npr. pregledi in preizkusi, ki jih opravlja elektro vzdrževanje) ne izvajajo povsod in v zanesljivih periodah. Rizika pa ne nosi le žerjavovodja, čeprav le on največjega. Žerjavovodja s striktnim izpolnjevanjem varstvene norme, da mora prekiniti z delom, če ni zagotovljeno varno delo, lahko prisili vzdrževalce, da takoj ukrepajo. Ta ukrep velika večina žerjavovodij dobro pozna, vendar ga redko uporabijo. Razlogi za to so dosti zapleteni, vendar jih lahko povzamemo z naslednjo ugotovitvijo: Žerjavovodje premalo poznajo vse dimenzije organizacijskega principa, da so v vsakem primeru osebno odgovorni za varnost ljudi na žerjavu in pod žerjavom, čeprav rezultati preverjanja znanja o varstvu pri delu kažejo, da je pretežni večini žerjavovodij ta princip poznan. Da bi ga bolj spoznali in uveljavili, pa ne zavisi samo od njihove volje, temveč tudi od vseh drugih, ki ustvarjajo pogoje za pravilno ravnanje žerjavovodij. To so predvsem vodilni delavci v proizvodnih pa tudi v vzdrževalnih obratih.

Na primerih treh varstvenih norm, za katere so žerjavovodje dokazali, da jih dobro poznajo, smo videli, da jih pri praktičnem delu v manjšem ali večjem obsegu kršijo oz. se po njih ne ravna. Vzroke (razloge) za to je nemogoče pripisati samim žerjavovodjem, njihovi neodvisni volji. Upoštevati je namreč treba, da je delo žerjavovodij sestavni del delovanja organizacije v matičnem obratu in v celotni tovarni. Če je le-ta taka, da več let dopušča nek način dela, ki je v nasprotju z varstveno normo, ker pač tako delo dopušča delovodja in obratovodja (in ne samo ta dva), potem tudi žerjavovodji ne preostane nič drugega, kot da varstveno normo krši.

Žerjavovodja krši varstvene norme v treh različnih primerih:

- Odstopanje od norme narekuje tehnološka, povežana pa je s kako tehnično pomankljivostjo oz. nedodelanostjo (ni naprave za navpično smer vlečenja bremena ali tirnih vozil, ni mejnih stikal ipd.). Na vse to žerjavovodja nima nobenega neposrednega vpliva.
- Odstopanje od norme narekuje operativna organizacija dela v obratu in tovarni, ki večkrat ni prilagojena izvajanju varstvenih ukrepov, pri tem pa ima lahko močan vpliv tudi negativno stališče vodilnih delavcev v obratu in tovarni do varstvenih norm. Na tako odstopanje žerjavovodja lahko le delno vpliva (zahteva od delovodje, naj mu časovno omogoči opravljanje obveznega izmenskega pregleda in preizkusa žerjava, naj mu omogoči prenašanje bremen po prostih koridorjih ipd.), končna odločitev o pogojih za njegov pravičen in s tem varen način dela pa ni v njegovi moči.
- Za odstopanje od norme se žerjavovodja odloči sam, po lastni presoji, potem ko predvidi in pretehta vse možne posledice, ki ga lahko doletijo. Za kršitve tistih delovnih dolžnosti, ki jih nihče ne nadzira, se bo lažje odločil

organizacije v matičnem obratu in v celotni tovarni. Če je le-ta taka, da več let dopušča nek način dela, ki je v nasprotju z varstveno normo, ker pač tako delo dopušča delovodja in obratovodja (in ne samo ta dva), potem tudi žerjavovodji ne preostane nič drugega, kot da varstveno normo krši.

Žerjavovodja krši varstvene norme v treh različnih primerih:

- Odstopanje od norme narekuje tehnološka, povežana pa je s kako tehnično pomankljivostjo oz. nedodelanostjo (ni naprave za navpično smer vlečenja bremena ali tirnih vozil, ni mejnih stikal ipd.). Na vse to žerjavovodja nima nobenega neposrednega vpliva.
- Odstopanje od norme narekuje operativna organizacija dela v obratu in tovarni, ki večkrat ni prilagojena izvajanju varstvenih ukrepov, pri tem pa ima lahko močan vpliv tudi negativno stališče vodilnih delavcev v obratu in tovarni do varstvenih norm. Na tako odstopanje žerjavovodja lahko le delno vpliva (zahteva od delovodje, naj mu časovno omogoči opravljanje obveznega izmenskega pregleda in preizkusa žerjava, naj mu omogoči prenašanje bremen po prostih koridorjih ipd.), končna odločitev o pogojih za njegov pravičen in s tem varen način dela pa ni v njegovi moči.
- Za odstopanje od norme se žerjavovodja odloči sam, po lastni presoji, potem ko predvidi in pretehta vse možne posledice, ki ga lahko doletijo. Za kršitve tistih delovnih dolžnosti, ki jih nihče ne nadzira, se bo lažje odločil

predvsem pa na vertikalnih fazah toka materiala.

Na teh osnovah se je razvila živahna diskusija, v kateri so sodelovali: inž. Čop, inž. Bregant, tovariš Breziger, tehnični direktor, inž. Faletič, inž. Noč, inž. Kalan, tov. Šlibar, poleg tovariša Koširja, ki je poskušal odgovoriti na postavljena vprašanja.

Naj nekatera navedem:

- Kdaj je transportna relacija ekonomsko upravičena?
- Ali v drugih železarnah izvajajo generalne remonte lokomotiv v domačih delavnicah?
- Koliko časa bo železarna lahko še odlagala žlindro in druge odpadke na haldi?
- Kje bo novdo odlagališče in za koliko bodo proizvodni stroški povečani?
- Kakšne izboljšave so predvidene na pretovoru materialov?

— Kdaj bo v celoti ukinjen ozki tir?

- Zakaj morajo obrati podpisovati kamionske prevoze, ki jih niso naročili?
- Zakaj ima Železarna tako slabo organiziran prevoz tehničnega osebja po podjetju?

Na nekatera vprašanja smo dobili jasne in zelo spodbudne odgovore kot na primer:

- Transportna relacija je ekonomsko upravičena, če znaša letni prevoz vsaj 100.000 ton in je razdalja najmanj 4 km. Ta definicija načelno velja za ekonomsko upravičenost železniškega prevoza.
- V Železarni Vöest v Linzu imajo 50 diesel lokomotiv. Vse generalne remonte opravijo v domačih delavnicah.
- Ozki tir je v Železarni vezan na obstoj SM peči v sedanji jeklarni in na prevozu grodlia iz plavžev. Zaradi utesnenosti brez popol-

— Kdaj bo v celoti ukinjen ozki tir?

- Zakaj morajo obrati podpisovati kamionske prevoze, ki jih niso naročili?
- Zakaj ima Železarna tako slabo organiziran prevoz tehničnega osebja po podjetju?

na re
ni n
mest
—
vozu
Želez
3-5
mobi
pokr
nih
Za
benc
niku
zadol
ten
se je
žala
Boro
bo u
kovn
do p
ljene
Čej
rana
ženci
tehni
ja. O
samo

— Ustvarjeni morajo biti pogoji (čas, orodje ipd.) za izmenske preglede, popravila in preizkuse, ki jih opravljajo žerjavovodje (gl. čl. 14);

- Strogo se morajo izvajati določila o usposobljenosti žerjavovodij (gl. čl. 48 do 53);
- Obratovodja mora na osnovi voznških dovoljenj strogo izvajati predvidene sankcijske in druge ukrepe.

— Vozniška dovoljenja, ki so jih pred kratkim prejeli vsi aktivni in rezervni žerjavovodje, ki izpolnjujejo vse predpisane pogoje, imajo večstranski pomen:

1. S sistemom kazenskih kuponov, ki jih bodo pristojni kontrolni organi (gl. čl. 56) pošiljali na obratovodstva, bo obratovodja lažje sankcioniral prekrške zaradi samovolje, istočasno pa se bo operativno razčiščeval pravičen način dela glede na pogoje v obratu.

2. S tem, da voznško dovoljenje vsebuje podatke o žerjavu (žerjavih), za katere (za katere) je žerjavovodja tudi praktično usposobljen, je dana spodbuda obratom, da bodo lažje vodili perspektivno kadrovske politiko glede žerjavovodij.

3. Pristojne službe, ki sodelujejo pri selekciji kandidatov za žerjavovodje in pri selekciji že formiranih žerjavovodij, bodo zaradi javnosti podatkov morale dosledneje opravljati svoje delo.

4. Sami žerjavovodje bodo zavarovani pred neustreznimi ukrepi, ki jih vsiljuje dnevna operativa in ki grede na škodo pogojev za varno delo žerjavovodij.

dipl. inž. Peter Polak

Moderne transportne rešitve v

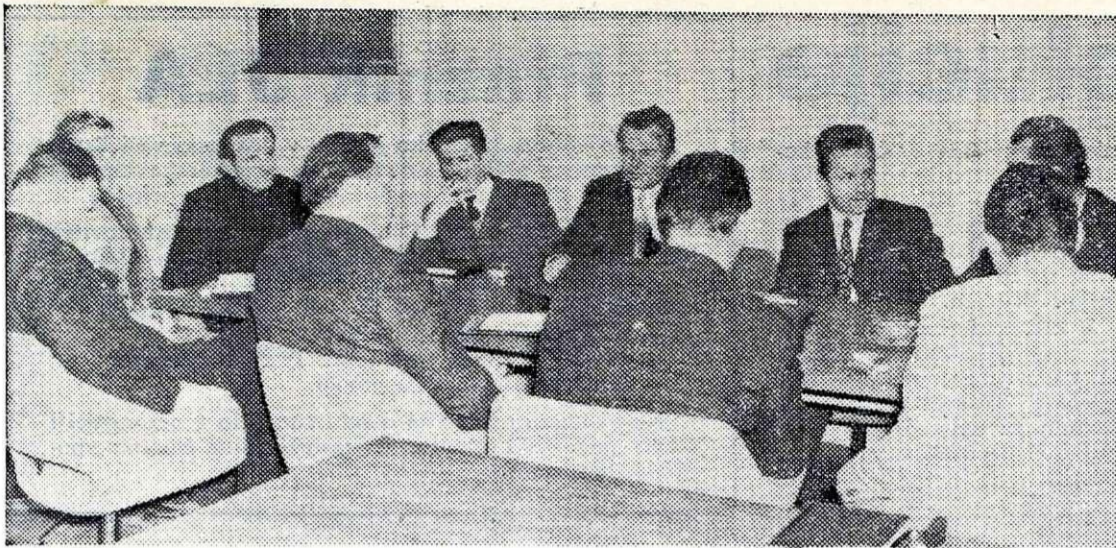
Tak je bil naslov debatnega večera društva inženirjev in tehnikov v torek, 7. decembra.

Strokovni uvod v razpravo je podal šef DE transport tovariš Jože Košir, ki je snov razdelil na tri poglavja:

- teoretični pogledi na transport v nekem procesu,
- nekaj podatkov o organizaciji transporta v železarni Vöest v Linzu in v železarni Skopje,
- organizacija transporta v železarni Jeseniče, tehnika in problemi.

Tovariš Košir je s superiorno razlago razgrnil problematiko transportiranja surovin, polizdelkov in izdelkov v železarski proizvodnji.

Tej razlagi je tehnični direktor Železarne Bogomil Homovec dodal še perspektive nadaljnjih možnosti racionalizacije in modernizacije transporta na horizontalnih,

Pretekli četrtlet je bil na obisku v Železarni in v občini sekretar centralnega sveta ZSJ Marjan Rožič — na sliki na razgovoru v Železarni

Izvršene investicije v letu 1971

(Nadalj. s 7. str.)

men so bili dokončani 16-tonski most. žerjav, 10-tonski portalni žerjav, Centro-Maskin stroj ter stroj za flemanje.

S temi napravami smo šele omogočili približno normalno obratovanje štekel valjarne, za kar smo usposobili tudi Edger in pa kvarto ogrodje na Blumingu.

Odprija je edino še avtomatika za štekel ogrodje, za katero iščemo najboljšega ponudnika.

V VALJARNI ŽICE je izvršena rekonstrukcija predproge 270 Ø ter s tem omogočena povečana proizvodnja za 10 %.

Za normalizacijo je predelana peč v stari valjarni 1300 na butan-propan ter s tem dvignjena kapaciteta in zmanjšana poraba toplote skoraj za 50 % in zboljšana kvaliteta pločevine.

Za celotno valjarno Bela se urejuje tudi skladišče rezervnih delov.

Železarstvu

ne rekonstrukcije teh obratov ni mogoče ozkega tira nadomestiti z normalnim.

— Potrebe po boljšem prevozu tehničnega osebja po Železarni so znane. Z nabavo 3—5 manjših osebnih avtomobilov bi bile te potrebe pokrite. Vse zavisi od finančnih možnosti v letu 1972.

Za haldo, ki je že dosegla bencinsko črpalko na Javorniku, nismo dobili povsem zadovoljivega odgovora. Celoten problem je v studiju. Ker se je halda že močno približala delavskemu naselju na Borovljah pričakujemo, da bo uprava podjetja dala strokovno pojasnilo takoj ko bodo projektne rešitve pripravljene.

Čeprav je bila klubska dvorana polna, smo med udeleženci pogrešali inženirje in tehnike proizvodnega sektorja. Od 32 prisotnih jih je bilo samo pet.

M. N.

V STARIH VALJARNAH je v teku montaža dveh avtogenskih rezalnih naprav v zameno za stare. Pri tem bo ena rezalna glava tudi oskrbljena s plazmo gorilcem za posebno debele in občutljive debeline in kvalitete. S tem bomo povečali kapaciteto rezanja debele pločevine nad 20 mm za 10.000 ton.

V JEKLOVLEKU smo s postavitvijo Bronx ravnalnice dokončali sedanjo fazo novogradenj, ki je sestavljala v zadnjih dveh letih: brusilnice Schumag, vlečna linija Schumag, kontrolna linija Förster ter ravnalnice Bronx.

Kapaciteta se je sedaj dvignila od prejšnjih 15.000 na 20.000 ton v odvisnosti seveda od asortimenta naročil. S tem je tudi dosežen cilj, ki je bil svoječasnno postavljen.

OBRAT ZA HOP PROFILE: proizvodnja hladno oblikovanih profilov je pričela v letu 1966 s starimi stroji iz bivše cevarne. Proizvodnja se je postopno večala, do dosežene v letošnjem letu približno 14.000 ton. Stroji so fizično precej dotrajani in zato je bilo nujno potrebno nabaviti nove. Kot baza za to služi štekel valjarna, za razrez pa je naročena in v dobavi nova linija. Ta linija bo montirana do konca I. kvartala 1972. Za proizvodnjo hladno oblikovanih profilov smo se odločili za nov stroj, ki smo ga nabavili v Italiji, na katerem lahko oblikujemo trakove do 500 mm širine in 7 mm debeline, kar naj bi zadostovalo za večino normalnih profilov. Stroj je v montaži in bo poskusno pričel obratovati koncem letošnjega leta.

Z novim strojem in postavitvijo starih in prostore tanke pločevine na Javorniku, bomo povečali kapaciteto HOP profilov od 25.000 do 30.000 ton letno in s tem dosegli že rentabilno količino.

V sami hali smo montirali novo kuriavo, nadsvetlobe in razsvetljava in s tem modernizirali celoten gradbeni del. Računamo, da bo celoten oddelek s prestavljenimi stroji pričel v celoti obratovati koncem januarja poizkusno, s

polno produktivnostjo pa koncem I. kvartala 1972.

Hladna valjarna — žičarna

V hladni valjarni smo dalj časa preizkušali možnost izdelave trakov dinamo kvalitete. Ker nismo imeli ustreznih peči za razogličanje, smo bili prisiljeni valjati trakove dvakrat in dvakrat žariti, ker je zmanjševalo kapacitete valjanja in kapacitete žarenja.

Pred tremi leti smo se odločili za rekonstrukcijo kontinuirne peči, ki je bila montirana v novo halo. Stare konti peči smo likvidirali ter zgradili nove odvijalne in navijalne naprave ter proizvodnjo zaščitne atmosfere. Predvideno je bilo, da se s tem zaustavi stara naprava za zaščitno atmosfero na drva. V zvezi s tem je pričela obratovati vodikarna za 30 m³/h vodika z mešalno napravo, ki s čistim dušikom proizvaja atmosfero s 5 % vodika za zvonaste peči in 25 % vodika za kontižarilno peč. Vodik do 6 m³/h je na razpolago še kisikarni za proizvodnjo argona.

Kontinuirna peč ima garantirano kapaciteto 6000 t/letno, kar bo po sedanih izkušnjah možno doseči. Obe napravi sta po začetnih težavah v obratovanju. Škarje za razrez trakov bodo do konca leta v montaži.

V žičarni so bili v teku letošnjega leta postavljeni previalni stroji za VAC žico, ki služi za varenje pod CO₂ atmosfero v poseben oddelek. Kapaciteta strojev znaša do 2000 t letno v odvisnosti od asortimenta.

V teku je še investicija za vlečno žico 4—10 mm, ki bo dala 6000 t dodatne proizvodnje, zlasti za take žice, kot jih uporablja podjetje Kovinar na Jesenicah. Poleg tega je še v naročilu naprava za izdelavo vrvi za prednapeti beton, ki je sestavljena iz štirih strojev za navijanje, dveh naprav za previjanje ter dveh peči za napuščanje. Kapacitete teh strojev je 3000 t vrvi letno. V pripravi je še investicija za prednapeti beton

za dimenzijo 5—7 mm s strojem za vlečenje ter naprave za napuščanje s kapaciteto 5000 t letno.

S tem se je specializacija v nekatere dodatne materiale v Železarni spet povečala.

V žebljarni je v obratovanju avtomatski stroj, ki lahko dela pakete od 1—5 kg. Kapacitete je 4—5 t letno v odvisnosti od teže paketov. Stroj za pakiranje olajša fizično delo pri pakiranju žebeljev.

V žebljarni je s postavitvijo specializiranega stroja Bündgens z letno kapaciteto 330 t uveden tudi nov proizvod — sekanec. S tem se bo zmanjšala poraba deviz za uvoz sekanca za jeklovlek. Ekonomika v Železarni se bo s tem povečala, ker se za to vrsto proizvodnje uporablja jeklena patentirana žica od 0,4—2 mm v kvaliteti, ki je lahko nekaj slabša kot za druge vrste proizvodnje in ki je bila dosedaj delno izvržena.

Elektrodni oddelek

S stalnim in kontinuirnim investiranjem v elektrodni oddelek zboljšujemo kvaliteto proizvodov in povečujemo količino. V letošnjem letu je pričela obratovati naprava za proizvodnjo varilnega praška s pripravo sestavin, pečko za talenje in sušilnico. Kapaciteta celotne naprave je 1500 ton praška letno, ki bo z nekaterimi dopolnitvami dosežena predvidoma prihodnje leto.

Za povečanje kapacitete za 2000 t letno, je naročena nova sušilna peč firme Nisterhammer za kisle elektrode. Peč bo prihodnje leto montirana in pričela obratovati.

Za skladiščenje gotovih proizvodov v lesenem delu bivše cevarne ni bilo zadosti prostora. Skladiščiti smo morali izven Železarne, kar je letno veljalo prek 500.000 N din. S povečanjem proizvodnje ter lažjo dispozicijo tak sistem ni več možen, zato smo pričeli z izgradnjo novega skladišča v podaljšku elektrodnega oddelka v širini 21 m in dolžini 83 m. Skladiščna možnost bo znašala 1000 t, z dodatnimi ureditvami, ki sedaj še niso predmet investicije, pa celo 1500 ton.

Energija

Dokončana so dela na prej začelih napravah, kot so: RTP 110/35 kV, izmenjevalna postaja, črpalnica na jezu, zavarovanje Save ter povezava Bela-Javornik in ostale drobne povezave.

Od važnih investicij v teku je zlasti čistilna naprava Geiger, ki je naročena, pa zaradi pomanjkanja sredstev ni plačana.

Kot najbolj interesanten objekt energije je dopolnilna naprava za proizvodnjo argona ter izgradnja polnilnice, ki je bila v letošnjem letu montirana ter v novembru dana v obratovanje. Dosežena je maksimalna čistota argona. Kapaciteta argona znaša teoretično do 600 t let-

no. Računamo, da ga domo prihodnje leto proizvedli in prodali 300 t v vrednosti 6.000.000 N din.

Transport

Na transportu je bila dokončana delavnica za cestna vozila, kar je izredno važno, ker cestni promet vedno bolj narašča na račun ozkotirnega prometa, ki se ukinja. Posebnost za ta razvoj se vidi iz tega, da se pred nekaj leti imeli v obratovanju 24 vseh lokomotiv, sedaj pa jih je okrog 10.

Seveda smo zaradi tega morali nabavljati tudi nove avtomobile za prevoz tovora, nov kamion s samonakladalcem, kompanjolo, itd.

Glede na iztrošenost lokomotiv, ki so pri težkem prometu zelo obremenjene, je naročena normalnotirna Diesl električna lokomotiva 850 PS.

Za boljše delo na železniškem prostoru je narejena nova razsvetljava, ki brez številnih drog — montiranih je 5, šesti je v postopku — razsvetljuje celotni prostor.

V teku je ureditev ozkotirne kurilnice, v pripravi na podaljšanje vozovne delavnice, ki naj bi služila tudi za kurilnico. Pripravlja se tudi ureditev normalnotirnega kolodvora.

Vzdrževanje

V vzdrževanju so predvsem naročeni nadomestni elektromotorji ter 6 obdelovalnih strojev, ki bodo prišli šele prihodnje leto. Ves park v vzdrževanju je precej zastarel ter je v teku priprava elaborata za modernizacijo strojnega parka z namenom, da se poveča preciznost izdelave in produktivnost.

Ostale investicije

Za zamenjavo je bilo predvidenih nekaj sredstev za TKR ter upravo za drobnejše investicije, ki morajo biti. Pri tem bi zlasti omenili kompletacijo tovarniške ambulante in terapije.

V tem letu je bil ustanovljen nov oddelek za projektiranje in tehnologijo predvsem 117 panoge. Ukvarjal se je predvsem s projekti za cestne ograje, regalna skladišča, avtomobilska podvozja, box palete. Sodelovanje na proizvodnji traktorjev ter platišča. Vsi projekti so v obdelavi.

Za cestne ograje pričakujemo prva naročila. Ravno tako za avtomobilska podvozja.

Problemi, ki nas spremljajo niso toliko tehničnega značaja, pač pa so bolj v zvezi s tržiščem. Računamo, da bomo s postavitvijo HOP linije postavili prvo bazo za uspešen start.

Iz onega se vidi, da smo le v manjši meri investirali v talilniške ter pomožne in spremljajoče obrate in oddelke. Največ investicij je bilo vloženo v hladno predelavo, v vroči valjarni pa za odpravljanje oziroma

Božomil Homovec

Za muzej revolucije

V četrtek, 9. decembra, je bila skupna seja sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo ter predsedstva Kulturne skupnosti Jesenice. Skupaj so člani obeh zborov razpravljali o ustanovitvi muzeja revolucije na Jesenicah. Takšen predlog je Zveza združenj borcev NOV Jesenice poslala skupščini občine, le-ta pa je zadolžila oba organa da najprej proučita celotno gradivo.

Osnovna naloga muzeja revolucije in sedanjega oddelka NOB je zbiranje zgodovinskega gradiva in njegova obdelava. Predstavniki borčevske organizacije so tudi odločno za to, da se muzej uredi v preurejeni Kosovi graščini, ker je stavba že sama po sebi zgodovinskega pomena. V priloženem programu dela je podrobno navedeno vse, kaj bi bilo potrebno urediti, pri čemer pa so po mnenju nekaterih podatki glede stroškov preureditve stavbe in ureditve muzeja nerealne. Člani obeh organov so se strinjali z ustanovitvijo muzeja revolucije na Jesenicah, ki naj bi ga uredili v Kosovi graščini. Predlagali so tudi,

naj bi imenovali poseben odbor, ki naj bi vodil vsa dela, Kulturna skupnost pa se je obvezala, da bo v danih možnostih financirala redno dejavnost muzeja.

V nadaljevanju seje so člani sveta razpravljali še o nekaterih zadevah. Skupščina občine je že ob letošnjem občinskem prazniku potrdila predlog, da za Prešernovega nagrajenca v letu 1972 predlaga iz naše občine mojstra fotografije Jaka Čopa. Na seji sveta pa so se poleg tega domenili, da naj bi na predlog obeh gorenjskih občin dobil Prešernovo nagrado tudi Ivan Jan, partizanski pisatelj in urednik oddaje SE POMNITE, TOVARIŠI pri ljubljanskem radiu.

Na seji so potrdili tudi nekatere manjše spremembe v statutu železarskega izobraževalnega centra Jesenice, po katerem bodo lahko sprejemali za uk specializiranih metalurških poklicev tudi mlade brez dokončane popolne osnovne šole. Poleg tega so se člani sveta zavzeli, da naj bi tudi v okviru centra organizirali šolo s periodičnim po-

ukom za nekatere poklice kovinske, elektro in metalurške stroke, tako da mladim, ki se učijo poklica v številnih delovnih organizacijah v občini, ne bi bilo potrebno odhajati drugam.

V ZIC na Jesenicah pa imajo zato zadostne prostorske in kadrovske možnosti. Tak predlog bo svet posredoval zavodu za šolstvo in pa republiški izobraževalni skupnosti.

T. L.

Praznik JLA

Letos poteka 30 let, ko je bila v bosanski vasi Rudo 22. decembra 1941 ustanovljena I. proleterska brigada — osnova današnje Jugoslovanske ljudske armade.

Ta praznik dneva JLA in obletnico njene ustanovitve bo krajevna organizacija ZRVS Jesenice počastila s slavnostno akademijo v gledališki dvorani na Jesenicah dne 21. decembra ob 17. uri s sodelovanjem:

- recitatorjev Odra mladih
- pevskega zbora osemletke Prežihov Voranc
- železarske godbe na pihala.

Na akademiji bodo za dolgoletno delo v organizaciji ZRVS podeljena njenim najzaslužnejšim članom spominska priznanja.

Občni zbor FS ODEON

Člani filmske skupine se bodo v sredo, 22. decembra, ob 18. uri že sedmič zbrali, v klubskih prostorih na cesti Železarjev 26, na rednem letnem občnem zboru. Pregledali bodo svojo dejavnost v preteklem letu in načrtali program za naslednje leto.

Če se ozremo nazaj, sodi med največje delovne uspehe v preteklem letu organizacija IV. medklubskega festivala amaterskega filma. Kljub te-

mu, da je bilo na IV. MFAF v konkurenci le 94 filmov (na III. MFAF 135) iz 27 kinoklubov (na III. MFAF 30), je bila kvaliteta le-teh precej večja. Poleg tega pa se je članom skupine uspelo povezati s kinoamaterji iz Avstrije in Italije, ki so na festivalu sodelovali s sedmimi filmi izven konkurence.

Posamezni člani kluba pa so dosegli letos na raznih festivalih tele uspehe:

Janez Hrovat na IV. MFAF Jesenice v aprilu — posebno nagrado zlato medaljo Triglav za najboljši planinski film — 400 železarjev na Triglavu

— na II. STAF — mednarodni festival aprila v Beogradu predvajan film Ognjena kača

— na VI. MFAF julija v Puli predvajana film Rendezvous in 400 železarjev na Triglavu

— na V. MFAF septembra v Ljutomeru predvajan film Ognjena kača

— na XI. MFAF v Somboru novembra — posebno nagrado zlato medaljo

Ernest Bošnjak za najboljši kolor v filmu 400 železarjev na Triglavu

Marjan Ogrin na IV. MFAF Jesenice v aprilu predvajan film Srečna mladost

— na IV. reviji mladinskega filma Slovenije junija v Kranju predvajan film Srečna mladost

Branko Alt na IV. MFAF Jesenice v aprilu predvajan film Spomini.

Filmi članov skupine so ravno te dni še na dveh festivalih in sicer v Leskovcu in v Skopju, od koder pa še ni podrobnejših vesti.

V jeseni se je delo v klubu pričelo že s 1. septembrom. Do konca oktobra so se zvrstili štiri klubski večeri, med katerimi je bil najpomembnejši tisti, na katerem so sodelovali kinoamaterji iz Beljaka. V novembru pa so člani FS Odeon sodelovali s svojimi filmi na podobnem večeru v Beljaku.

V letošnjem letu je en član skupine dobil naziv Kinoamater III. stopnje in sicer je bil to Branko Alt, kateremu bo na občnem zboru podeljena tudi diploma.

Edina akcija FS Odeon, ki letos ni uspela, je bil tečaj za kinoamaterje, ki je zaradi premajhnega števila prijav odpadel.

Najpomembnejša točka v programu za naslednje leto je vsekakor V. festival amaterskega filma, ki bo od 21. do 23. aprila 1972. Udeležili se ga bodo kinoamaterji Avstrije, Italije, Švice, Francije, Nemčije, Jugoslavije in nekaterih drugih držav. Priprave za festival so se začele že v avgustu. Pokroviteljstvo nad festivalom je prevzel predsednik skupščine občine Jesenice tov. France Zvan, finančna sredstva bodo prispevali še občinski svet LT Jesenice, fotokino zveza Slovenije, pričakujejo pa še pomoč nekaterih drugih organizacij.

Scenariji za nekatere filme, ki jih bodo člani FS Odeon snemali naslednje leto so že pripravljeni, nekateri pa so še v delu.

Člani skupine se bodo udeležili najmanj desetih festivalov v Jugoslaviji in inozemstvu. V programu je tudi nadaljevanje klubskih večerov. Pripravili pa bodo tudi nekaj projekcij svojih filmov za vojake v jeseniški občini. V jeseni naslednjega leta pa bodo spet pripravili tečaj za kinoamaterje, katerega pa bodo izvedli le če bo dovolj prijavljenec.

Po končanem občnem zboru bo član skupine Janez Koželj predvajal svoj barvni film Po Sredozemlju.

tz

Seja krajevnega odbora ZZB NOV na Jovorniku

V ponedeljek zvečer je bila v delavskem domu Albine in Julke Pibernik na Jovorniku seja odbora ZZB NOV. Članom odbora so najprej razdelili letošnjo številko biltena, ki ga izdajajo pred vsakoletnim kurirskim smukom.

Letošnji bilten je zelo obsežen in med drugim objavlja več prispevkov učencev osnovne šole, ki so jih napisali po pripovedovanju borcev NOV, oziroma svojih staršev. V drugem delu biltena so oglašili številnih pod-

jetij in ustanov, ki bodo s svojimi prispevki pripomogli k izvedbi kurirskega smuka.

V nadaljevanju seje, ki sta ji prisostvovala tudi arhitekt Gregor Velepec in akademski slikar Jaka Torkar, so obravnavali izgradnjo parka talcev na Koroški Beli. Obe avtorjema so naročili, naj do 1. marca 1972 izdelata vse potrebne načrte oziroma elaborat, tako da bi odbor, ki so ga na seji imenovali na novo, lahko začel z zbiranjem finančnih sredstev in ostalimi pripravami. Poleg gradbenega odbora so imenovali še člani dveh komisij.

Na seji so se dogovorili še o tradicionalnem obisku pričuvajih naših meja ob dnevu JLA in pozdravili pobudo upravnega odbora DPD Svoboda Jovornik, da se na ustrezen način spomnimo Franceta Mencingerja, predvojnega komunista in zborovodjo.

T. L.

Proračun občine še vedno pod predvidevanji

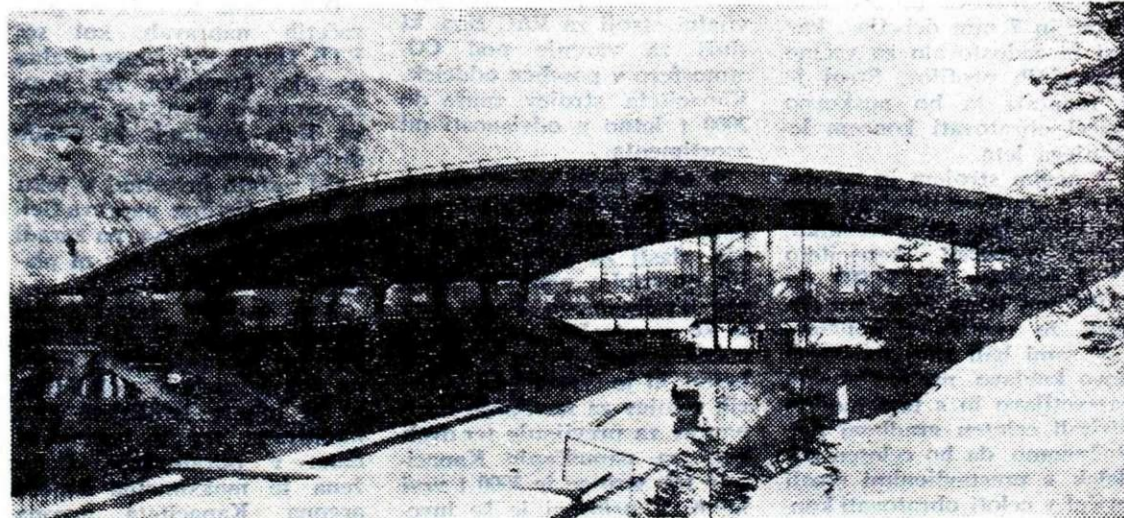
Enajstmesečni pregled dohodkov proračuna občine kaže še vedno določen izpad, saj so ti pod predvidenimi za 4,88 %.

Od predvidenih celoletnih dohodkov v višini 20.465.000 novih dinarjev se je na posameznih postavkah zbral skupno 17.762.397 novih dinarjev, kar v odstotku pomeni 86,79. V posameznih vrstah dohodka je različna realizacija. Največji izpad dohodkov je v postavki taks, kar 38,30 %, izredno velik je tudi pri raznih drugih dohodkih, kar 91,27 %, vendar zaradi manjše predvidene vsote odstotek ne vpliva v toliki meri na končno številko. V vseh drugih postavkah so dohodki nad predvidenimi: pri prispevkih od osebnih dohodkov za 2,85 %, pri davkih za 9,31 % in pri prispevku za mestno zemljišče za 9,78 %.

V posebnem odstotku se od določenih dohodkov zbirajo sredstva za potrebe temeljne izobraževalne skupnosti. V letošnjem letu so bili določeni kar najbolj stalni viri dohodkov z željo, da bi se denar za potrebe šolstva zbral tekoče. Po enajstih me-

secih letošnjega leta so sredstva nad predvidenimi za 5,85 odstotka. Od predvidenih 10.511.000 novih dinarjev so v enajstih mesecih zbrali 10.249.855 novih dinarjev.

Ker je mesec december glede plačevanja določenih obveznosti eden najmočnejših mesecev v letu, lahko upamo, da bo izpad celotnega proračuna ob koncu leta kar najmanjši.

Prekritje bodoče športno-kulturne hale, je velika pridobitev za Jesenice in Gorenjsko

O družbenem izobraževanju in kulturni akciji

Čeprav smo v našem glasilu že pisali o dveh pomembnih dokumentih in sicer o družbenem dogovoru o družbenem izobraževanju in družbenem dogovoru o kulturni akciji, je prav, da namen in vsebino obeh dogovorov nekoliko osvežimo. Se toliko bolj, ker se bodo o tem prihodnji teden dogovarjala občinska vodstva ZK, SZDL, ZM, sindikata, Temeljna izobraževalna skupnost in delavske univerze.

Vedno je bilo živo spoznanje, da je nujno potrebna večja splošna razgledanost oziroma usposobljenost delovnih ljudi za razumevanje in presojanje družbenih zadev. Sistemsko in natančno organizirano izobraževanje odraslih, zahteva tako izreden razvoj znanosti, tehnike, proizvodnih sredstev in spremembe samega značaja dela, kakor tudi kakovostni razvoj samoupravljanja, ko samoupravljalec odloča o rezultatih svojega dela in v celoti o svoji usodi. Najbrž je odveč utemeljevati, da je od razgledanosti in izobraženosti delovnih ljudi odvisen tako tehnološki razvoj, kakor zrelost in prodornost posameznih samoupravnih odločitev. Zato ni slučaj, da so komunisti in napredni sindikati med obema vojnoma ogromno sil in truda posvečali izobraževanju in

osveščanju delavskega razreda. Vedeli so namreč, da se bo le izobražen in osveščen delavec lahko uprl nasilju in izkoriščanju ter izvedel socialistično revolucijo. Celo v narodnoosvobodilni borbi so v zelo težkih pogojih kulturi in izobraževanju posvečali ogromno pozornost. Danes pa se družbenemu izobraževanju ob delu in sploh pravemu funkcionalnemu izobraževanju vseh ljudi, posveča relativno malo pozornosti, predvsem pa manjka zavestne organizirane akcije na tem področju. Število zaposlenih ki bi bili deležni kakršnega koli izobraževanja v delovnih organizacijah je izredno majhno. Še največ se v podjetjih ukvarjajo s strokovnim izobraževanjem neposredno zaposlenih delavcev, veliko manj še s strokovnim dopolnilnim izobraževanjem strokovnih in vodilnih

delavcev, še manj ali skoraj nič pa z družbenim izobraževanjem. Razvoj pa neizprosno zahteva, da delovne organizacije kar najbolj celostno zajemajo izobraževanje ob delu v svojih letnih in razvojnih načrtih. Tako bi morali poleg strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja vseh zaposlenih do vključno vodilnih kadrov, v programe zajeti izobraževanje aktivov in vodstev v družbenopolitičnih organizacijah oziroma vse samoupravne organe in v družbeno izobraževanje vključiti čimveč zaposlenih in ostalih občanov. Pri družbenem izobraževanju so misljenja oziroma vsebovana »vsaka tista znanja, ki so potrebna, da se bodo delovni ljudje lahko čim popolneje uveljavili kot družbeno samoupravni subjekt.«

Družbeni dogovor o družbenem izobraževanju je prav gotovo nova kvaliteta in velik prispevek za naš splošni kulturni napredek. To pa je odločilni činitelj človekove zavesti za ustvarjalno oblikovanje boljših odnosov.

Drugi dokument o katerem bodo govorili na omenjeni seji političnega aktiva pa je družbeni dogovor o kulturni akciji. Že doslej je bilo v okviru Zveze komunistov, Socialistične zveze, Zveze sindikatov, Zveze kulturno prosvetnih organizacij in drugih, sprejetih precej pomembnih dokumentov, ki dajejo precej trdno podlago za usmeritev dejavnosti vseh za kulturo zavzetih dejavnikov. Zaradi različnih subjektivnih in objektivnih vzrokov marsikaj od tistega kar je bilo zapisano v teh dokumentih še ni bilo uresničeno. Za njihovo uresničevanje bodo potrebni daljši, bolj načrtni in bolj organizirani napori, k čemer naj bi pomagala skrbno zasnovana kulturna akcija v republiki in v posameznih občinah. Ta akcija izhaja iz spoznanja, da je kultura nerazdelna sestavina človekovega življenja in dela ter da je potrebna trajna skrb družbe za zvišanje kulturne ravni delovnih ljudi in občanov. To pa hkrati pomeni razvijati vsestransko oblikovano in svobodno osebnost, »ki bo sposobna kritično presojati dogajanja okrog sebe in ustvarjalno sodelovati v procesih, ki jih sprožajo nadaljnji družbeni razvoj, razvoj samoupravnih odnosov in vesplošni napredek.«

Oba družbena dogovora sta v nekem smislu celota in zato bodo o obeh dokumentih na omenjeni seji razpravljali istočasno. Razumljivo je, da ne gre samo za razpravo, ampak predvsem za to, da na osnovi te razprave v občini izoblikujemo lastne akcijske programe izobraževanja in kulturne dejavnosti od občine do posameznih organizacij do delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

Dočakali streho

Hokejistom, ljubiteljem hokeja in športa sploh na Jesenicah in Gorenjskem se je uresničila dolgoletna želja. Te dni zaključujejo dela pri izgradnji strehe nad drsališčem Podmežakljo, ki bo nudila predvsem hokejistom boljše pogoje vadbe in tekovanja, boljše pogoje pa tudi ostalim športnikom kot so drsalci, kegljači na ledu in pa vsi tisti, ki jim drsanje pomeni rekreacijo. Dolga, celo predolga je bila pot, ki so jo morali prehoditi jeseniški hokejisti, petnajskrat zapovrstjo so morali osvojiti naslov državnih prvaki, da so dočakali streho nad ledeno ploskvijo.

Pričetek gradnje umetnega drsališča Podmežakljo sega v leto 1951, ko so takratni športni delavci uredili strojnico in kompresorje in s tem prvo umetno drsališče pri nas. V letu 1962 je bila lesena tribuna za gledalce zamenjana z betonsko, v naslednjih letih pa je bilo preurejeno samo drsališče, na novo je bila postavljena še betonska tribuna na severni strani, pod katero so za silo urežili garderobne prostore in sanitarije, montirali so nove močnejše kompresorje in opravili nekaj nujnih instalacijskih del. Izgradnja je potekala v etapah po projektu, ki sta ga izdelala inženir arhitekt Marjan Božič in inž. Davorin Zitnik iz podjetja za projektiranje Projekt Ljubljana. Ker je bila že takrat predvidena streha so bila vsa dela urejena z namenom, da bi na Jesenicah dobili zaprto dvorano, ki pa ne bi bila namenjena samo športu v zimskem in letnem času, temveč tudi raznim gospodarskim in kulturnim prireditvam.

Želja, da bi streho uredili že do svetovnega hokejskega prvenstva pri nas leta 1966 se

ni uresničila, ker so športni delavci dobili premalo podpore. Izostala je celo obljubljena pomoč, pa čeprav samo v obliki kreditov. Svoj vpliv pa so imele tudi težave v jugoslovanskem gospodarstvu nasploh z takrat izvedeno gospodarsko reformo, kakor tudi težave v železarni.

Odbor za gradnjo hale pavseeno ni miroval, počasi je zbiral denar, pripravljali načrte in tako uspel v letošnjem letu začeti pomembno etapo gradnje. V železarni so izvaljali kvalitetno jeklo, iz katelega so v Metalni Maribor izoblikovali konstrukcijo in jo tudi montirali, medtem ko so aluminijasto prekritje opravili delavci Impola Slovenska Bistrica. Kdor te dni zaide Podmežakljo lahko vidi, da je bilo opravljeno veliko delo ter da je drsališče na sploh bolje urejeno. K temu so pripomogli tudi drugi, številne manjše skupine, prostovoljci, veliko delo pri montaži elektro naprav pa so naredili delavci ELIM-a Jesenice.

Ob priliki včerajšnjega srečanja je bila tudi manjša slovesnost, saj je zaključena pomembna etapa gradnje bodočega objekta. Manjša slovesnost zato, ker športni delavci že sedaj mislijo, kako naj bi nadaljevali z začetnim delom. Prostor je treba nujno zapreti, saj so sedaj nastopajoči in gledalci izpostavljeni še večjemu prepihu, manjka še vrsto stvari, kot so vhodi, sanitarije, pomožni prostori, marsikaj je narejeno samo za silo. Upajmo, da na vse kar je še potrebno ne bomo čakali tako dolgo, kot na streho. Naj zaključim z izrečeno zahvalo odbora za gradnjo vsem tistim, ki so z denarjem in materialom, pa tudi z delom pomagali, v upanju, da tudi v bodoče ne bodo odrekli pomoči.

Prva letošnja premiera

Teden dni je tega, kar je v stavbi gledališča Tone Čufar dokončno urejeno centralno ogrevanje. Ne samo lanska, tudi zakasnitev letošnje sezone gre v nemajhni meri na račun urejanja prepotrebne ga ogrevanja edine dvorane za kulturne in druge prireditve na Jesenicah. Zdaj je ta dolgoletni problem urejen in vsem obiskovalcem dvorane, seveda pa tudi vsem gledališkimi amaterskim ustvarjalcem na odru, so zagotovljeni poveljni pogoji in toplo počutje tudi v najbolj mrzlih zimskih dneh. Vsem, ki so k temu pripomogli velja najiskrenejša zahvala v imenu vseh Jeseničanov in kulturnih delavcev še posebej!

V topli dvorani bo gledališče Tone Čufar prvič zaigralo v sredo 22. decembra zvečer in sicer dramo ameriškega dramatika in Nobelovega nagrajenca Evgena O'Neill

STRAST POD BRESTI. To bo tudi otvoritvena premiera 27. sezone 1971-72. Drama je zanimiva psihološka igra o ljubzenskem trikotniku oče, sin in žena oziroma mačeha. Dogaja se na ameriški farmi koncem prejšnjega stoletja in je polna pretresljivih in strastnih zapletov, ki glavne junake pripeljejo v tragičen konec. Dramo je režiral in zasnoval sceno Bojan Čebulj, ki tudi igra starega farmarja Cabota. Poleg njega nastopajo še v glavnih vlogah Slava Marošičeva, Teo Lipičar, Nace Smolej in Matjaž Modic. Spremenno glasbo je napisal in izvaja Jože Bedič. Zanimiva in pretresljiva drama STRAST POD BRESTI bo prav gotovo vseh širokemu krogu ljubiteljev gledališča, saj obravnava vrsto zmemor vprašljivih odnosov med starši in otroci, ter med obema spoloma.

Zadnja likovna razstava v tem letu

Jutri v soboto 18. decembra, bodo ob 18. uri v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli zadnjo letošnjo slikarsko — kiparsko razstavo. Jeseniškemu občinstvu se bodo predstavili štiri študentje in študentka četrtega letnika Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Svoja likovna dela bodo predstavili slikarji: NIKOLAJ BEER, ZDENKO HURJAN, DI-

MITAR MILADINOV in MILOŠ LOVRENČIČ ter kiparka NEVENKA KRAJGER.

Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 14. in od 16. do 19. ure do vključno 29. decembra. Obiskovalce opozarjamo na spremenjen urnik ogleda, ki je predvsem prilagojen temu, da bi kar največ šolske mladine lahko obiskalo razstavo.

Predsedstvo je razpravljalo o programu za leto 1972

Na peti redni seji predsedstva Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine, ki je bila v petek, 10. decembra, so poleg pregleda sklepov in dejavnosti od zadnje seje, največ govorili o delovnem načrtu in proračunu za leto 1972. Ugotovili so, da se delo skoraj v celoti odvija po operativnem programu Zveze, razen dveh postavk, ki pa so jih prenesli v januar oziroma februar.

Delovni program, ki so ga v grobih obrisih sprejeli, zajema poleg organizacijsko vzgojnega dela tudi 62 kakovostnih prireditev v organizaciji Zveze in 240 prireditev v organizaciji in izvedbi kulturno prosvetnih društev in Svobod. Pri tem pa so ugotovili, da bodo potrebna sko-

raj stoodstotno večja finančna sredstva, ker je bila v zadnjih letih vsota za to dejavnost skoraj vedno enaka, ne glede na inflacijsko stopnjo, podražitev, rast osebnega dohodka in podobno. Na osnovi razprave in dopolnil bodo sedaj dokončno izoblikovali delovni načrt in proračun za leto 1972 in ga na naslednji seji dokončno potrdili in ga predložili občinski kulturni skupnosti.

Na seji so tudi kritično obravnavali delo kulturne skupnosti in bili mnenja, da je potrebno čimprej dobiti človeka za profesionalnega tajnika, ki naj bi bil predvsem operativac, ker je občini množica odprtih in nerešenih nalog, ki presegajo meje amaterizma.

Novosti v jeseniški knjižnici

001.5

EDWARDS Frank. Frank Edwards: Leteči tanjiri — ozbiljno pitanje. Beograd 1969. 224 str. 8°.

Reportaža o NLP (neznanih letečih predmetih).

007

ELEKTRONSKI računalniki. Osnove — programiranje — uporaba. Ljubljana 1971. 868 str. 8°.

Naslovi poglavij: 1. Uvod, 2. Matematične osnove, 3. Elektronski elementi računalnika, 4. Zgradba in delovanje računalnika, 5. Organizacija računalniških sistemov, 6.—12. Programiranje; razni programski jeziki, 13.—25. Uporaba računalnikov na različnih področjih. — Na straneh 705—768 sledijo razne tabele, slovar strokovnih izrazov s tega področja v štirih jezikih, bibliografija in kazala.

077:331.875

TRIVUNAC Teofanija. Teofanija Trivunac: Avtomatizacija i kibernetika. Ekonomsko-socijalni aspekt. Beograd 1971. 111 str. 8°.

Naslovi poglavij: 1. Avtomatizacija, 2. Mehanizacija i avtomatizacija u administraciji, 3. Kibernetika, 4. Informacija i samoupravljanje, 5. Kibernetički odnosi i zavisnosti, 6. Literatura i bibliografija.

01 (022)

* LOGAR Janez. Janez Logar: Uvod v bibliografijo. Ljubljana 1970. 282 str. 8°.

Knjiga je razdeljena na tri dele. Prvi del — »Teoretični temelji« — govori o tem, kaj je to bibliografija, o metodah bibliografskega popisovanja in o sistematiki bibliografij. Drugi del ima naslov »Pregled zgodovine bibliografije«, tretji, najobsežnejši, pa nas seznanja s pomembnejšimi mednarodnimi in nacionalnimi bibliografijami.

015 (497.12)

* SLOVENSKA bibliografija. Časopisje in knjige. Članki in leposlovni prispevki v časopisju in zbornikih. 4°.

XVII. 1963. Ljubljana 1966.

XVIII. 1964. Ljubljana 1967.

XIX. 1965. Ljubljana 1969.

XX. 1966. Ljubljana 1970.

XXI. 1967. Ljubljana 1971.

Bibliografija zajema ves slovenski tisk: časopise, časnike, knjige in muzikalije. Razen samostojnih knjižnih enot so bibliografsko obdelani tudi članki in leposlovni prispevki. Bibliografija knjig in periodike je urejena po abecedi, članki in leposlovni prispevki pa so urejeni po UDK. Dodana je vrsta pogledov in kazal.

059:032

* The NEW York Times Encyclopedic Almanac 1970. New York 1969. 1056 str. 8°.

Naslovi poglavij v prevodu: Kronika. — Ljudje, kraji, problemi. — ZDA. — Ostala Amerika. — Društva in korporacije. — Zvezde, planeti, vesolje. — Zemlja: dejstva, številke. — Nagrade. — Naravne nesreče. — Dom, družina, prosti čas. — Veroizpovedi. — Znanost. — Komunikacije, jezik. — Javno zdravstvo, medicina. — Vzgoja. — Zgodovina. — Umetnost: popularna in klasična. — Finance, industrija, delo. — Potniški in tovorni promet. — Dežele sveta. — Šport. — Osmrtnice 1969. — Kazalo.

Delo vsebuje članke, abecedne in kronološke preglede, tabele.

JEZIKOVNI POGOVORI

Začetek našega današnjega kramljanja bi rada navezala na temo iz prejšnje številke, v kateri smo se pogovarjali o našem odnosu do tujcev, ki prihajajo k nam na izlete in počitnice. Zanimalo nas je, na kakšen način se z njimi sporazumevamo in ugotovili, da včasih kar prehitro pozabljamo, da smo na koncu koncev le Slovenci. Naše razmišljanje naj popestri naslednja prigoda.

Bilo je letos zgodaj spomladi, ko je v gorah še trdno kraljevala zima, po nižinah pa se je narava počasi začela prebujati in napovedovati enega najlepših letnih časov, sem morala izpolniti dokaj zahtevno nalogo. V nič več kot štirih dneh naj bi razkrila svoji sorodnici iz ZDA najlepše koticke domovine njenih staršev, najbolj pa seveda njihov rodni kraj. Kot Gorenjka sem se čutila še toliko bolj poklicano, da spozna biser naše republike, čeprav to ni bilo najlažje, saj si narava še ni opomogla od dolgotrajne in težke snežne odeje. O potankostih odkrivanja naše Gorenjske nimam namena govoriti, ker nam je to še lepo uspelo. V spominu mi je najbolj ostal obisk enega najboljših hotelov tod okrog.

Tam nismo nameravali ostati dalj časa; zaželeli smo si manjšega okrepčila pred večerjo, zato smo prestopili prag veličastnega poslopja, kjer naj bi bila prvi pogoj za njegov ugled in priljubljenost znana slovenska gostoljubnost. Naš pozdrav ob prihodu nikogar od številnih uslužbencev ni motil niti ni zmotil, pa to nismo vzeli tako tragično, saj bi bilo »mogoče res utrudljivo« ves ljubi dan odzdravljati bolj ali manj prijaznim gostom. Potem, ko smo se dodobra domenili, kaj želimo naročiti, smo porabili dokaj energije, da smo vzbudili pozornost enega omizja; nekajkrat smo morali spre-

meniti tok naših želja, če smo hoteli biti vsaj za silo potešeni. O tem, koliko časa je bilo treba čakati na sadno solato, raje ne bi govorila, nekaj važnejšega se je namreč zgodilo tedaj, ko smo čakali trenutka, da se bo uresničila plačana želja: »Mizica, pogrni se!«

Zenske smo znane kot bolj nečimerna bitja, zato ni čudno, da sva se z našo gostjo zaželeli malo urediti v toaletnem prostoru. Do sedaj še nisem omenila, da ni razumela besede slovensko in to je za nas sedaj najvažnejše. Na poti k toaletnem prostoru sva kramljali seveda angleško. Ta živi razgovor je zmotil receptor, čigar tekanje okoli naju, odpiranje vrat in pretirana prijaznost so naju naravnost osupnili; naši družbi se je nekaj trenutkov kasneje že nekoliko ohladila jeza nad nepotrežljivostjo, ko naju je skrbni receptor spremil prav do mize. Počasi smo se naveličali praznega lokala in strežajev, ki so dobesečno streljali s srščimi pogledi, menda zato, ker se nismo odločili za bogato, izdatno in seveda drago večerjo. Pa kaj, če smo Kranjci že od starih časov vajeni obrniti vsak dinar dvakrat, samo da bi več ostalo in da bi se zraven še lepo imeli. Ob misli na dobro domačo večerjo smo se začeli počasi dvigati od tuje mize, ko je že tekal okrog nas isti uslužbenec, nam pomagal pri oblačenju ter nas prijazno spremil do vrat govorec: »Good-bye and welcome again!« Tedaj se je v meni prebudila zlobna žilica in precej glasno sem odgovorila z domačim: »Nasvidenje in lepa hvala!« Tokrat prav gotovo nismo bili mi tisti, ki smo obstali s presenečenim obrazom, morda se vam malo zdi, kdo naj bi to bil.

Morda mi bo kdo očital, da tole bolj spada v Dnevnikovo rubriko Pritožno knjigo, prosim, kjer bi lahko mirne duše stresala vse nezadovoljstvo in jezo na turistične delavce. Ker to ni bil moj glavni namen, ni toliko važno, kje se je to zgodilo, važneje je, kaj je bilo in seveda zelo zanimivo tudi kak o!

Menim, da smo posvetili dovolj časa primerjanju domačega jezika s tujimi, pokazano je bilo na več slabosti, zdaj je samo od naše pripravljenosti in dobre volje odvisno, ali se je bilo vredno toliko ustavljati ob teh pojavih ali ne.

Prihodnjič se bomo podali v drugačne vode. Ne bomo se še ločili od tujkov v našem jeziku, samo da bomo za zdaj spoznavali pravilne, s katerimi se vedno pogosteje spoprijemamo, ko jemljemo v roke različne časopise, pa naj bo to železar, Delo ali katerikoli drug časopis, ali če prislunemo radiu, TV in še kje. Mislim, da jim opravičeno lahko odmerimo svoje mesto v našem časopisu, saj nas nemalokrat puščajo v zadregi, kaj naj bi ta ali ona beseda pomenila, ne da bi bilo treba vzeti v roke Slovar tujk.

FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM

M. A. S. H.

S filmom M. A. S. H. je režiser Robert Altman ustvaril komedijo, kakršne doslej v filmski umetnosti še nismo srečali. Gre za čisto sodobno komedijo, polno sodobnih filmskih izrazov, ki jo uspešno rešujejo starokopitnih komedij tridesetih let (ki pa so seveda po svoje tudi lahko kvalitetne). M. S. A. H. v glavnem ni situacijska komedija, v kolikor pa je, je zelo domiselna.

Naj vam naprej pojasnim naslov: to je angleška kratica, pomeni pa (približno) tole: mobilna vojaška bolnišnica. Glavno dogajanje je torej postavljeno v majhno, zasilno vojaško bolnišnico, v kateri mladi kirurgi in lepe bolničarke rešujejo dragocena življenja ameriških vojakov. Ta zveza med kirurgi in lepimi strežnicami je seveda vir mnogih komičnih zapletov, med katerimi prednjači tale: nek vojak in lepa bolničarka, ki so ji vojaki pravili »Vroča usta«, se znajdetta v postelji. Navihani vojaki jima podnjo nastavijo mikrofona in nanj priključijo vse zvočnike v taborišču. Tako so vsi vojaki slišali njuno pregrešno vzdihovanje in pohujšljive besede.

Nekega dne pa so se vojaki dogovorili, da morajo nekako osramotiti »Vroča usta«. Ko se je le-ta odpravljala v šotor za tuširanje, so »skonstruirali« posebno napravo, ki je na poteg dvignila eno šotorsko steno. No, lepa bolničarka se je tuširala, gola seveda, vojaki pa so prinesli stole in se vsedli pred dvignjeno steno. Potem so le-to hitro dvignili in občudovali bolničarko, ki kar ni vedela, kam bi se dala od zadrege in sramu.

Podrobnejše vsebine vam ne bom pisal, saj v filmu ni pomembna. Film je le lepljenka komičnih situacij in »krvavih« prizorov iz operacijskih sob. Da, tam smo bili res priča pravega obešenjaškega humorja.

K dobri in zanimivi komediji sodijo seveda tudi dobri igralci. In res smo jih videli predvsem dva: odličnega Donalda Sutherlanda (videli ste ga v filmu Joanna), in pa znanega Eliota Goulda, ki ste ga pred kratkim videli v filmu Bob in Ted in Carol in Alice. Po literarni predlogi manj znanega ameriškega avtorja je režiser Altman zares ustvaril komedijo, kakršno lahko le pozdravimo v poplavi komedij »limonadnega« značaja, ki v naše kinematografe kar pogosto zaidejo. To ni bil film o kakih skokih čez plot, o oguljeni ljubezni, prikazani na tisoč in en način, ne, to je bil film, ki izžareva oster odpor proti vojni. To pa je verjetno glavni režiserjev namen. Pokazal nam je, čeprav skozi prizmatično oko komedije, da je vojna nepotrebna in da v njej umira vse preveč ljudi.

Torej, končno dobra komedija, končno film, ob katerem smo se nasmejali, a tudi zamislili, predvsem zamislili o krvavih vojnah.

Igor Škrlič

Sedaj bodo lahko pričeli tudi drsalci

Dela na dolgo željeni strehi nad umetnim drsališčem Podmežakljo so v prvi fazi zaključena.

Drzalci bodo zaradi tega pričeli svojo sezono z zamudo. Streha pa jim bo omogočila, da bodo drsalci z intenzivnim delom v preostali sezoni to skušali nadoknaditi. O tem, kako bodo svojo dejavnost usmerili, so se menili pretekli teden na seji UO DK Jesenice. Dogovorili so se, da bodo skušali doseči ugodnejše koristenje drsalne ploskve. Na seji so načelno osvojili program vadbe, medklubskih srečanj s Celjani in verjetno gostovanja v Subotici, če bodo pa dosegli soglasje, bodo nastopili v odmorih na nekaterih pomembnejših hokejskih srečanjih ter verjetno tudi v Kranjski gori.

Tudi s trenerskim kadrom so se nekoliko okrepili. Poleg Goršeta in inž. Razingerja, sta svojo pripravljenost sodelovanja potrdili profesor Ravnikova in Majda Koranarjeva. Vse kaže, da bo delno sodeloval tudi Peter Brlec, znani trener DK Ljubljane. Zaradi okrepitve s trenerskim kadrom, bodo nadaljevali tudi z drsalno šolo. Podrobno pa se bodo o organizaciji in dejavnosti drsalne šole pomenili na prihodnji seji UO DK Jesenice.

Sklenili so tudi, da bodo mlajši trenerski kader poslali na izpopolnjevanje v Ljubljano. Vsa razprava in sprejeti sklepi je bila namenjena temu, da dosežejo spet določeni napredek v umetnostnem drsanju na Jesenicah.

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata železarne Jesenice, se toplo zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Mihaela Robič

ZAHVALA

Tovarniškem odboru osnovne organizacije sindikata železarne Jesenice, se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Jože Klinar,
varnostna služba

ZAHVALA

Tovarniškem odboru osnovne organizacije sindikata železarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila v času mojega bolovanja zelo dobrodošla.

Anton Kelvišar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru varljarne bluming-štekel, se zahvaljujem za pozornost in denarno pomoč v času mojega bolovanja.

Ela Leskovar

Kaj bodo gledali v kinu

KINO RADIO

18. decembra mladinski film NA ŠČUKINO ZAPOVED, ob 15. uri.

18. in 19. decembra amer. CS barvni film CLOVEK IZ ARIZONE, v režiji Budd Boetticher, v gl. vlogi Randolph Scott, ob 17. in 19. uri.

20. decembra angl. barvni film SAMO DVAKRAT SE ŽIVI, v režiji Lewis Gilbert, v gl. vlogi Sean Connery, ob 17. in 19. uri.

21. in 22. decembra amer. vojni film VRNITEV V BATTAN, v režiji Edward Dmytryk, v gl. vlogi John Wayne, ob 17. in 19. uri.

23. decembra amer. CS barvni film UBIJTE JOHNNY RINGA, v režiji Frank Carol, v gl. vlogi Brat Holsi, ob 17. in 19. uri.

24. decembra amer. CS barvni film PEKLENSKA STEZA INDIANAPOLISA, v režiji James Goldstone, v gl. vlogi Paul Newman, ob 17. in 19. uri.

25. decembra amer. barvni film JUNAKI ZAPADA, v režiji John Ford, v gl. vlogi John Wayne, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

18. in 19. decembra amer. vojni film VRNITEV V BATTAN, ob 18. in 20. uri.

19. decembra mladinski film NA ŠČUKINO ZAPOVED, ob 10. uri.

20. in 21. decembra amer. CS barvni film CLOVEK IZ ARIZONE, ob 18. in 20. uri.

22. decembra amer. CS barvni film UBIJTE JOHNNY RINGA, ob 18. in 20. uri.

23. in 24. decembra amer. barvni film NEPREMAGLJIVI, ob 18. in 20. uri.

25. decembra franc. nem. ital. CS barvni film KATARINA DOVOLJ SI LJUBILA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

18. decembra ital. barvni film STOP ZA MORILCA.

19. decembra amer. barvni film DAN REVOLVERASA.

22. decembra amer. CS barvni film CLOVEK IZ ARIZONE.

25. decembra amer. barvni film NEPREMAGLJIVI.

Kino KRANJSKA GORA

18. decembra amer. CS barvni film OD KJE VONJ PO SMODNIKU.

19. decembra mladinski film NA ŠČUKINO ZAPOVED.

19. decembra amer. barvni film NEPREMAGLJIVI.

21. decembra angl. barvni film SAMO DVAKRAT SE ŽIVI.

23. decembra amer. vojni film VRNITEV V BATTAN.

25. decembra amer. CS barvni film CLOVEK IZ ARIZONE.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

18. decembra mladinski film NA ŠČUKINO ZAPOVED, ob 17. uri.

18. decembra amer. barvni film DAN REVOLVERASEV, ob 19. uri.

19. decembra amer. CS barvni film OD KJE VONJ PO SMODNIKU, ob 17. uri.

19. decembra angl. barvni film SAMO DVAKRAT SE ŽIVI, ob 19. uri.

22. decembra amer. barvni film NEPREMAGLJIVI, ob 19. uri.

25. decembra amer. vojni film VRNITEV V BATTAN, ob 19. uri.

Gledališče

V sredo, 22. XII. ob 19.30 uri E. O'Neill: STRAST POD BRESTI — igra v treh dejanjih — premiera — otvoritev sezone 1971 — 72.

V soboto, 25. XII. ob 19.30 uri E. O'Neill: STRAST POD BRESTI — igra v treh dejanjih — režija in scena: Bojan Čebulj.

V nedeljo, 26. XII. ob 19.30 uri E. O'Neill: STRAST POD BRESTI — igra v treh dejanjih — 3. predstava.

Vstopnice so navoljo dve uri pred predstavo pri gledališki blagajni, lahko pa jih tudi rezervirate na telefon 81 260.

DVORANA IN OSTALI PROSTORI OGREVANII

ZAHVALA

Ob izgubi dragega brata in strica

FRANCA PLASIN

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v dneh smrti stali ob strani in nam na kakršen koli način pomagali.

Zahvaljujem se tudi dr. Dražiču za njegove obiske na domu, darovalcem vencev in cvetja, voznikom osebnih avtomobilov, vsem, ki so nam izrekli sožalje, Lovski družini Jesenice, posebno pa predsedniku za ganjlive besede ob odprtem grobu ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: brat Ciril z družino ter sestre Milka, Angela, Stefka in Minka z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi dragega moža, očka, sina, brata in strica

FRANCIJA BRAJER

se iskreno zahvaljujem prijateljem, znancem in sosedom in vsem, ki so darovali cvetje in sočustvovali z nami. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Kavčiču in tov. Hostniku za zadnje besede ob odprtem grobu, godbi in pevcem ter voznikom osebnih avtomobilov, kakor tudi vsem ostalim sodelavcem za denarno pomoč.

Zahvaljujem se še posebej dr. Novaku za zdravniško pomoč v času njegove bolezni. Vsakemu posebej iskrena hvala.

Zalujoči: žena Emica in hčerka Nataša, mama in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Sodelavcem OTK KK se najlepše zahvaljujem za darilo, ki sem ga prejel ob odhodu v pokoj. Obenem pa jim želim še mnogo delovnih uspehov.

Jože Legan

ZAHVALA

Poštenemu najditelju inž. Francu Gasarju iz strojnega vzdrževanja se najlepše zahvaljujem.

Vida Dornik,
knjigovodstvo SEO

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage žene, mame, sestre in tete

KRISTINE BREMEC

roj. Rijavec

se najtopleje zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, posebno pa še sosedom za podarjene vence in cvetje ter denarno in moralno pomoč.

Posebna zahvala dr. Mencingerju za njegovo požrtvalno skrb med boleznijo.

Prisrčna hvala KO ZZB NOV in KO ZK Koroška Bela — Javornik, ter tovarišu Svetinu za tople poslovilne besede ob odprtem grobu. Lepa hvala kolektivu skladišča in vzdrževalcev valjarne Bela, uslužbencem zdravstvenega doma Jesenice, uslužbencem bolnice Jesenice — kirurški oddelek ter kolektivu osnovne šole Koroške Bele.

Iskreno se zahvaljujem vsem lastnikom osebnih avtomobilov in ostalim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot ter sočustvovali z nami.

Zalujoči: mož Stanko, hčerki Darinka in Jolanda z možem ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji smrti našega moža in očeta

ALBERTA LIPIČAR

se iskreno zahvaljujem dr. Novaku in sestri Terlikerjevi za nesebično pomoč pri dolgotrajni in hudi bolezni.

Zahvaljujem se sindikalnemu odboru Javornik I za denarno pomoč.

Posebno se zahvaljujem vsem sosedom, ki so nam ob težki uri stali ob strani.

Zahvala gre vsem darovalcem vencev in vsem tistim, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Zalujoči: žena Angela, hčerki Slavica z možem Janezom in Rosvita ter vnuk Klemen

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

MARIJE JUG

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so v zadnjih trenutkih stali ob strani in pomagali in vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti.

Zalujoči: hčerka Nerina, sinovi Lojze, Stane in Aleks z družinami, vnuki nje, vnuki in pravnuki

ENODRUŽINSKE HIŠE

Stanovanjsko podjetje Jesenice obvešča, da prodaja na Koroški Beli za osnovno šolo 34 enodružinskih vrstnih hiš, ki jih bo gradilo splošno gradbeno podjetje Gorica iz Nove Gorice.

18 vrstnih hiš bo dograjenih že konec leta 1972, ostale pa v letu 1973. V enonadstropnih hišah so štiri-sobna stanovanja z vsemi pritliklinami, garažo in individualnim centralnim ogrevanjem. K objektu pripada tudi del zemljišča s komunalno urejeno okolico.

Interesenti lahko kupijo vrstno hišo zgrajeno do dokončane 3 gradbene faze ali pa gotovo (ključ v roke). Vse podrobnejše informacije dobijo interesenti na Stanovanjskem podjetju Jesenice, Titova 18 — pritličje soba št. 2, vsak ponedeljek in petek od 6. do 10. ure in v sredo od 12. do 16. ure.

Za nakup se priporočamo!

POSEBNO OBVESTILO NAŠIM DELAVCEM V TUJINI, KI SO NA NOVOLETNEM DOPUSTU V DOMOVINI!

Komunalni zavod za zaposlovanje Kranj, občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet občin Radovljica in Jesenice, vas vabijo na

TOVARIŠKI RAZGOVOR

ki bo v ponedeljek, dne 27. decembra 1971 ob 15. uri v restavracijski dvorani hotela Grajski dvor v Radovljici.

Po razgovoru bo organiziran kulturni program!

Hkrati vas obveščamo, da so uvedene za vas uradne ure na Komunalnem zavodu za zaposlovanje Kranj in njegovih izpostavah v Škofji Loki, Radovljici, Jesenicah in Trzinu v času od 15. decembra 1971 do 10. januarja 1972, razen sobot, nedelj in praznikov, vsak dan od 7. do 12. ure, v sredo pa še popoldne od 14. do 16. ure.

Komunalni zavod za zaposlovanje Kranj je izdal posebno Informacijo o možnostih zaposlitve na Gorenjskem. Na razpolago vam je na Zavodu Kranj, vseh izpostavah zavoda in na sedežu občinskih sindikalnih svetov.

Na tovariško srečanje in razgovor vas vljudno vabimo!

Komunalni zavod za zaposlovanje Kranj
Občinska konferenca SZDL Jesenice in Radovljica
Občinski sindikalni svet Jesenice in Radovljica

Komisija za delovna razmerja
pri Gostinskem podjetju Železar

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. BLAGAJNIKA-ADMINISTRATORJA v obratu družbene prehrane
2. TOČAJKO ZA BIFE HRUSICA

Pogoji:

pod tč. 1.: srednja strokovna izobrazba z enoletno prakso, ali osnovna šola s 3-letno prakso v računovodstvu;
pod tč. 2.: osnovna šola z izpitom za točajko ali večletna praksa na tem delovnem mestu.
Poizkusna doba 30 dni, OD po pravilniku.
Kandidati za razpisana mesta naj se javijo v roku 15 dni od objave razpisa na naslov Gostinsko podjetje Železar, Cesta železarjev 26, Jesenice.

OBVESTILO POTROŠNIKOM

Trgovsko podjetje ROŽCA obvešča cenjene kupce, da bo v nedeljo, 19. decembra, od 7. do 10.30 odprte naslednje trgovine:

- samopostrežna trgovina pri Čufarju
- samopostrežna trgovina na Javorniku in
- trgovina v vasi na Koroški Beli.

ČESTITKA

Ob dnevu Jugoslovanske ljudske armade čestitam komandi in vsem samozaščitnim enotam v podjetju. Posebno čestitam delavski protiletalski enoti in želim, da bi tudi v bodoče budno čuvali pridobitve naše revolucije in bratstva ter enotnost naših narodov.

Roman Stana,
klinična bolnica
Ljubljana

ZVEZNA HOKEJSKA LIGA

Uspešno in skromno

Drugi del prvenstva v hokeju na ledu se je začel brez presenečenj, razen če omenimo nepredviden visok poraz Kranjske gore v Ljubljani. Igralci Jesenic so brez težav odpravili moštvo Partizana v Beogradu, čeprav z nizkim rezultatom, vendar je veliko večje vrednosti dejstvo, da se je moštvo vrnilo iz Beograda brez poškodovanih igralcev. V borbi za naslov prvaka je Olimpija visoko premagala Kranjsko goro, tako da je razlika v golih že izenačila in pravi lov za gole se še začel. Ze v soboto bo pod novo streho pomembno srečanje 7. kola prvenstva, kjer bo nasprotnik Jesenic zagrebški Medveščak. Napovedi so zelo neprijetna zadeva, vendar v tej borbi za prvaka ne preostane nič drugega kot samo visoka zmaga domačega moštva. Igralci so ta teden že trenirali dvakrat na dan in bo moštvo v pravo formo prišlo v pravem trenutku.

Igralci Kranjske gore imajo enako pomembno nalogo,

da premagajo moštvo Partizana v kolikor hočejo osvojiti 4. mesto. Trener Brun bo gotovo moštvo pripravil tako, da bodo točke ostale doma.

PARTIZAN : JESENICE
0:7, (0:1, 0:4, 0:2)

Stadion na Tašmajdanu, strelci za Jesenice: B. Jan 1, Tišler 2, T. Košir 1, Mlakar 2, Smolej 1.

Naši igralci niso pokazali najboljših igr, vseeno pa zmaga sploh ni bila vprašanje. Napadalcu pa so zapravili vrsto ugodnih situacij za dosego gola, omeniti pa je treba, da je vratar domačih Šemšedinovič branil in izvrstni formi in rešil moštvo visokega poraza. Srečanje je bilo na športni ravni, tako da so bile vse skrbi glede grobe igre domačih odveč.

OLIMPIJA : KRANJSKA GORA
16:1 (5:1, 5:0, 6:0)

Dvorana Tivoli, strelci za Kranjsko goro: Vidmar 1.

Kranjskogorci so zabili gol že v prvi minuti, to pa je bilo edino veselje na vsem srečanju. Obramba, ki je v vseh dosedanjih srečanjih bila boljši del ekipe, ni vzdržala številnih napadov domačih igralcev, tako da je moštvo doživelo nepričakovan visok poraz. Kljub visokemu porazu pa sta oba vratarja Žbontar in Makuc solidno branila svoja vrata.

K. L.

Preteklo nedeljo so se dijakinje gimnazije Jesenice udeležile drugega turnirja za prvenstvo SRS v odbojki za mladinke. Tekmovanje je organiziralo TVD Kočevje in se ga je udeležilo sedem ekip: OK Fužinar, OK Novo mesto, ŠSD Kovinar, TVD Kočevje, OK Kamnik in OK Branik z dvema vrstama.

Jeseniške gimnazijke so v postavi: Rabzel, Jasnič, Torkar, Pančur, Brun, Tušar, Mulej premagale v predtekovanju vrste OK Kamnik z rezultatom 2:0 (4,9) in OK Branik I z 2:0 (6,7), izgubile

pa z vrsto OK Fužinar z 1:2 (11, -4, -8). V finalu pa so premagale vrsto TVD Kočevje z 2:1 (8, -12, 3) in tako zasedle tretje mesto. Z nekaj več sreče pri žrebanju pa bi bile lahko celo druge.

Mladinke gimnazije se že dolgo niso udeležile kakšnega tekmovanja in je bil nastop na tem tekmovanju prepotreben zaradi spodbude za nadaljnjo vztrajno vadbo. Omeniti je vredno tudi to, da so dijakinje zaradi suše v blagajni same prevzele nekaj stroškov v zvezi s tem tekmovanjem. T. Š.

Dejavnost društva prijateljev Hajduka na Jesenicah

V svojem kratkem obstoju jeseniško društvo prijateljev NK HAJDUK zelo dobro deluje. Do sedaj se je v društvo vpisalo že 61 članov. Omenim naj, da je bila prav te dni zaključena proslava ob 60-let-

nici NK HAJDUK. Na tej svečani prireditvi v Splitu so podelili značke in diplome najzaslužnejšim članom kluba. Z zlato značko z diamantnim kamnom so bili odlikovani Bernard Vukas-Bajdo, Franc Matošič in še nekateri drugi.

Jeseniški odbor si prizadeva svojim članom omogočiti tudi različno rekreacijo. Tako so predvidena klubska prvenstva v kegljanju, namiznem tenisu, šahu itd. in dvoboji z drugimi ekipami. Prvi dvoboj v kegljanju je društvo prijateljev NK HAJDUK, organiziralo v nedeljo, 12. decembra, proti moštvo GO-

STAL, ki ga je sestavil Rajko Čeh. Društvena ekipa je dvoboj izgubila s 519 proti 573 podrtimi keglji. Naše društvo prijateljev NK HAJDUK, je komaj na novo ustanovljeno, zato je bilo moštvo kegljačev na hitro sestavljeno. V bodoče bomo organizirali najprej društveno tekmovanje med posamezniki in iz najboljših sestavljali moštvo za dvoboje.

Vabimo vse simpatizerje NK Hajduk na Jesenicah, da se včlanijo. Vpišete se lahko vsak torek od 19.-20. ure v gostišču pri Albinci.

J. Mrovlje

Pričetek tekmovalne sezone

V soboto, dne 11. decembra je Smučarsko društvo Jesenice priredilo pregledno tekmo za najmlajše kategorije. Cicibani in pionirji so namreč tekmovali v veleslalomu, ki je imel 28 vrat in je bil dolg 750 metrov. Progo so prevozili dvakrat.

Med cicibani sta bila najboljša Aleš Podrekar 2,41,6 in

Aleš Kunc 2,58,7. Mlajša pionirka Renata Caf je bila s skupnim časom 2,15,9 veliko boljša od svojih vrstnikov Marka Marklja 2,24,2, Janeza Vilmana 2,26,2 in ostalih. Med starejšimi pionirkami je bila najboljša Polona Čop z 2,21,2, le dve desetinki sekunde za njo pa se je uvrstila njena sestra Marjana, tretja je bi-

la Mojca Pesjak z 2,40,5. Starejših pionirjev je nastopilo 19. Zvrstili so se takole: 1. Sašo Oblak 1,57,0, 2. Gaber Gmajnar 2,02,3, 3. Žiga Saksida 2,05,4, 4. Viki Tersegav 2,07,1, 5. Borut Lužovec 2,11,1, 6. Gasar Boštjan 2,11,2, 7. Primož Veskovič 2,11,8, 8. Marko Pogachnik 2,14,9, 9. Bogdan Razinger 2,15,9, 10. Zmago Zaggar 2,17,2 itd.

Tekmovanje je bilo šele ob 14. uri, dopoldne pa so vsi tri ure marljivo trenirali. Od vseh nastopajočih le štirje po enkrat niso prispeli na cilj, kar potrjuje sodbo, da so fizično in tehnično dobro pripravljeni.

Izven so za trening nastopili po enkrat tudi starejši tekmovalci društva. Od teh je imel najboljši starejši mladinec za eno desetinko sekunde slabši čas od najboljšega starejšega pionirja, najboljši član pa je bil za štiri sekunde boljši od njega.

S. T.

Za tiste, ki ne vedo

Prvi del državnega prvenstva v hokeju na ledu za sezono 1971/72 je končan. Moštvo Jesenic je izgubilo srečanje z Olimpijo in tako zaostaja za dve točki. Če hočejo 15-kratni prvaki naslov ponovno osvojiti, morajo v povratnem srečanju z Olimpijo zmagati, da se izenačijo po točkah. Postavlja se vprašanje, s kakšnim rezultatom mora moštvo Jesenic zmagati, da osvoji prvo mesto?

Propozicije navajajo sledeče:

Prvak SFRJ je tisto moštvo, ki osvoji največ točk. V primeru enakega števila osvojenih točk dveh ali več moštev odloča o prvaku število točk osvojenih na tekmah samo med tistimi moštvi, ki so v skupni uvrstitvi dosegla enako število točk.

V primeru, da imata dve ali več moštev enako število točk iz medsebojnih srečanj,

odloča o prvaku gol razlika med moštvi z enakim številom točk. V primeru, da imata dve ali več moštev enako število točk in isto gol razliko iz medsebojnih srečanj, odloča o prvaku gol kvocient iz vseh odigranih tekem.

Iz tega sledi, da mora moštvo Jesenic zmagati proti Olimpiji z dvema goloma razlike, da osvoji prvo mesto.

Klubska prvenstva

Kegljaški klub je tako kot vsako leto, organiziral klubska prvenstva za svoje člane. V prvem delu je tekmovalo 33 prijavljenih članov v disciplini 2 x 100 lučajev. To so bile kvalifikacije za nadaljnje tekmovanje, v katerem bo nastopilo 16 najboljših v disciplini 4 x 200 lučajev. Rezultati, doseženi v predtekovanju, se v finalu ne upoštevajo. Doseženi so bili naslednji rezultati:

1. Jože Šlibar 975 (490+485), 2. Franc Crv 971 (463+508), 3. Miha Hafner 944 (477+467), 4. Bogo Langus 943 (470+473), 5. Rado Tolar 893, 6. Jekler, 7. Šmid, 8. Železnikar, 9. Oblak, 10. Rijavec, 11. Bazo, 12. Košir, 13. Jože Hafner, 14. Girandon, 15. Herman, 16. Campa.

Klubska prvenstva bo zaključeno do konca leta, naker se bo formiralo moštvo, ki bo nastopalo v prihodnji sezoni.

ODBOJKA

V zaostali tekmi II. zvezne lige iz I. kola, so Jeseničani: Bergelj, Kvačič, Ressler, Arh, Božič, Pristov, Sternad in Končnik v Kaštelu premagali ekipo OK Kaštele z rezultatom 3:2 (10, -13, 8, -7, 8). Igra obah ekip ni bila na visoki kakovostni ravni, bila pa je dinamična in borbena. Jeseničani so zasluženo zmagali, saj so le v četrtem setu igrali nekoliko podrejeno vlogo, kar pa jim ni zameriti, vreme je bilo namreč majsko, brez oblaka in vetra, vročina pa 20° C (igrali so na prostem).

Gledalci, kakor tudi športni delavci OK Kaštele so se zaradi zmage gostujoče ekipe obnašali zelo nešportno in so ekipo pozdravili z dalmatinskimi psovskami, ekipo Jesenic pa mimogrede razbremenili za dve novi žogi, ki sta veljali 500 din.

S to zmago so Jeseničani v jesenskem delu zbrali 10 točk in se uvrstili na odlično tretje mesto prvenstvene lestvice.

Kljub težavam, ki spremljajo odbojarski klub že skoraj dve leti, pomanjkanje

športnih delavcev, denarnih sredstev in igrišč, so igralci, kakor tudi igralke dokazali, da se lahko kljub težavam dosežejo športni uspehi, če je volja in enotnost. K uspehu obah ekip, ki sta na odličnih tretjih mestih, sta seveda veliko doprinesla s požrtvovalnostjo in voljo trenerja obah ekip Viki Krevsel in Pavel Smolej. Obe ekipi bosta trenirali v zimskem času dvakrat tedensko, ženska ekipa v TVD Partizan, moška ekipa pa v telovadnici osnovne šole Tone Čufar. Udeležili se bosta tudi zimskih turnirjev, da forma ne bo preveč padla.

Ob zaključku sezone se uprava OK Jesenice zahvaljuje vsem, ki so kakor koli pomagali v težkih trenutkih odbojarskemu klubu moralno in finančno in s tem doprinesli svoj delež k uspehu. Posebno zahvalo zasluži jeseniška publika za spodbujanje na tekmah, železarna Jesenice za vsestransko pomoč in Smučarsko društvo, ki je priskočilo na pomoč v najbolj kritičnih trenutkih.

MK

V p
Z
d
Z
d
Z
d

U
dne
gru
ljan
zari
sku
vori
nih
vsa
pre
leza
por
bi
zna
jen
me
bil
vov
je

P
I
N
sis
dec
lin
v
ric
ose
let
pla
na
zvo
na

je
zd
sk
sk
lje
ke
le:
na
Zl
nj
uj
ve
po
pi